

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, június 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: „Fogjátok meg!”
A külügyi jelentés.
Az aradi ügyvédi kamara és az új polgári perrendtartás.
Eltörülték a felségsértést.
Rebellek, az anarchista.
Magszűkött kaució-szédelő.
Ibsen súlyos beteg.
Színigazgató és hírlapíró.
Magyarok a bécsi Derby.
A Szentháromság-szobor felavatása.
A megyei tisztviselők kirándulása.
Aradiak a regatta-versenyen.
A bankkormányzó Aradhoz.
Rituális vérvád.
Tárca: A faeper. Irta: Nagy Endre.
Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta: Trewmann József. Fordította: Hevessi Jenő.

„Fogjátok meg!”

Budapest, június 3.

Hogy Kubinyi György a néppárt eleve-
nére tapintott, semmi sem bizonyítja
inkább, mint a néppárti sajtó dühöngése.
Mig a főheccmester a gáncsnélküli lovag
és „gut gesinnter“ hazafi mélységesen
hallgat, a néppárti lapok kigyót-béket kiál-
tanak Kubinyira.

Egyrészt körömszakadtáig tagadnak
mindent, másrészt úgy tesznek, mint
az egyszeri tolvaj, a kit szorongatnak és
már-már nyakon csipnek, a mikor hirte-
len maga kiáltja el: „Fogjátok meg!
Segítség!”

Valóban felette érdekes e harc és küz-
delem, mely Kubinyi György és a nép-
párti sajtó között folyik. Annál érdeke-
sebb, mert ennek a harcnak már a par-
lamentben olyan előzményei voltak, miket
ugylátszik, a fővárosi lapok most figyel-
men kívül hagynak. Holott mindenkinek
feltűnhetett egy jelenség már régóta.

Rakovszky István szinte kezdettől fog-
vást, a mióta képviselő, a miként azt
maga is többször bevallotta, bosszu po-
litikát folytatott.

Megszámlálhatatlan bosszút esküdt
a kormány ellen, a szabadelvűpárt ellen,
annak külön-külön minden egyes tagja
ellen, a függetlenségi Kossuth-párt ellen
általában és részletekben és még nehéz
volna felsorolni, mi minden ellen. Külö-
nösen pedig kipécézte a Kubinyiakat.
Szinte hajszolta őket.

Hogy ez a bosszu melyik neméhez
tartozott, sohasem fejtette meg, mig végre
most legutóbb megfejtve látjuk a talányt.
Ez a Kubinyi-nevű bosszu: a rossz lelki-
ismeret nyugtalan kitörése volt. Szinte
sejtette, hogy a Kubinyiakba fog beletörni
a bicskája, hogy népszerű kifejezéssel
éljünk.

Mert jól tudta Rakovszky ur, hogy a
Kubinyiak jól ismerik őt. A felső vidék-
ről valók valamennyien, de különböző tá-
borban küzdöttek ők mindig. A Kubinyiak
mindig a hazafiság oltárán áldoztak, min-
dig a magyar állameszme érdekében har-

coltak, mindig a nemzeti szellem kultivá-
lását üzték s a magyarság zászlóvivői
voltak.

A Rakovszky Istvánék egészen más
porondon igyekeztek babért szerezni. Hogy
hol, arról — ha nem tudtuk volna már
régén — leleplezte most a Kubinyiak
doyenja.

Jól ismerték tehát a küzdőfelek egy-
mást.

És most, a mikor döntő mérkőzésre
fordult a dolog, úgy érezzük, hogy itt
élet-halálharc lesz, nem fizikailag, de er-
kölcseleg érte ezt.

Ha a Kubinyi György vádjai igazak,
pedig mint tudjuk, Rakovszky még csak
nem is védekezik, — de ha védekeznék
is, Kubinyinak fül- és szemtanúi vannak,
— akkor Rakovszkynak vesztett ügye van.

A társadalmi békét, a felekezeti egyet-
értést talán meglehet nálunk bontani bi-
zonyos ideig büntetlenül, de a hazafiat-
lanság ellen fel kell, hogy lázadjon min-
denki, akiben még egy csepp magyar vér
pezseg.

S a képviselőház ítélőszéke is bizo-
nyára leszámol Rakovszky urral, még
mielőtt a nemzeti közvéleménynek meg-
nyilatkoznia kellene. Hisszük, meg va-
gyunk győződve arról, hogy a küzdelem-
ben Kubinyi György mellé sorakozik
minden igaz magyar. Saturnus.

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét bebiztosította baleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

TÁRCA.

A faeper.

Irta: Nagy Endre.

Az ebéd mindvégig pompás volt és valóságos himnusza a háziasszonyának. A fiatal háziasszony jól tudta, hogy mivel örvendeztet-
heti meg leginkább budapesti vendégét, az ei-
kényeztetett, magára unt és mindenekelőtt
ideges poétát. Nem faggatta tehát irodalom-tör-
téneti adatokért, hogy ülve vagy hanyat fekve
szokta-e verseit írni, nem hozakodott elő az
emlékkönyvével és nem zongorázott neki, ha-
nom e helyett anyáskodó gonddal rakosgatta
az ételt a poéta tányérjába és átengedte őt az
olyan nagyon nélkülözött háziasság élvezeté-
nek. Am a gazdag ebéd után egyszerű faeper
került az asztalra. Szegény, ez a gyümölcs egy
szerencsétlen gazdasági elméletnek lett az ál-
dozata és mert özönével megterem akárhol,
lenézik. Pedig csak közelebből kell megnézni
az epret, hogy belé szeressen az ember. Apró,
gömbös szemecskéi úgy ragyognak, mintha
ékkövekből volnának kifaragva és kiduzzad be-
lőlük az illatos belső zamat. Acélkék, rózsá-
szín, biborpiros, éjfélete pompázva változik
benne; olyan, mintha váiamennyi egy-egy törpe-
szőlőfűrt volna.

Hanem azért a vendégek meglepetve néz-

tek a háziasszonyra, a ki mosolyogva mente-
getőzött:

— Ugy-e csodálkoznak, hogy csak faepret
adattam az asztalra? De az én kedves poéta-
vendégem tudni fogja talán, hogy mit jelent ez.

A poéta összeráncolta a szemöldökét, aztán
zavartan nézett az asszonykára.

— Ah! Maga se tudja? No lám, milyen
feledékeny. Tudják meg tehát, hogy az eper-
hez fűződik a mi első szerelmünk.

A férj azzal a tréfás komolysággal nézett
a feleségére, a mely mögött mindig rejtőzik
egy kis gyanakvás. De az asszonyka moso-
lyogva csevegett tovább?

— Ugy bizony! Maga pedig ne nézzen
reám olyan féltékenyen, nézze meg az ember.
Hiszen amikor ez történt, akkor nem ismertem
még magát.

A vendégek könyörögni kezdtek:
— Beszélje el! A férjét inkább becsukjuk
addig a dolgozószobájába.

— Hadd hallgassa végig ő is. Ez lesz a
büntetése a kaszinói kimaradásokért. Előre kell
tehát bocsájtanom, hogy a poéta és én szom-
szédok voltunk a Körös parton. Az ő udvaru-
kat a mienktől csak egy rozant deszkakeri-
tés választotta el. De az is kidőlt, elkallódott
idővel, csak a cölöpük maradt meg. Azok kö-
zött terpszkedett egy nagy eperfa, a mely,
mintha csak a két udvar barátkozását szimbo-

lizálta volna, ágaival egyaránt árnyat vetett
hozzánk is, hozzájuk is. Az alatt szoktunk mi
játszozni szép egyetértésben. Pista akkora
görög katonákat tudott rajzolni, mint egy kut-
ás és én nagy bámolója voltam az ő művé-
szetének. Akkor még az volt az egyetlen ábr-
rándja, hogy cégfesző lesz. De később, valamely
véletlen közbejöttével poéta lett mégis...

A poéta közbevágott:

— Hohó! Ha maga leleplez engem, én is
leleplezem magát. Maga viszont kitűnően tudott
szavalni és énekelni. Akkor még az volt egyet-
len ábrándja, hogy színész lesz. De később,
valamely véletlen közbejöttével jó családanya
lett mégis...

— Tehát kvittek vagyunk... A mi idil-
lünk zavartalan volt egy ideig, de már az-
tán belevegyült a politika és alaposan megron-
totta.

— A politika?

— No igen. Én már nem igen emlékszem
rá, de azt hiszem, hogy most sem érteném az
egészet. Elég a hozzá, hogy az én édesapám
egy napon kitűzött egy zászlót a padláslyukba
a következő felirással: Éljen Breznóy Pál kép-
viselőnk!

Viszont a Pista édesapja is kitűzött egy
zászlót a következő felirással: Éljen Halassy
Károly képviselőnk! Mi nagy ujjongással néz-
tük mind a két zászlót és legfőlebb azon vete-

A külügyi jelentés.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Bécs, június 3.

A delegáció külügyi albizottságának jelentése, mely *Falk* Miksa szakavatott tollából került ki, első sorban arra a megnyugtató benyomásra utal, hogy a nemzetközi politika terén ez idő szerint nem forognak fön és emberi előrelátás szerint a legközelebbi jövőben sem fognak fölmerülni oly kérdések, melyek a hatalmak között komolyabb bonyodalomra adhatnának okot, vagy éppenséggel a mindenünnen, főleg pedig monarchiánk részéről oly melegen óhajtott békét veszélyeztethetnék.

A külügyi albizottság csakis helyeslő tudomásul vehette azon részletes fölvilágosításokat, melyeket a külügyminiszter a kínai bonyodalommal szemben követett eljárásra nézve adott. Ez alkalommal az albizottság kebelében is lelkesült visszhangra talált azon meleg elismerés, melylyel a miniszter a Kínában működött diplomáciai képviselőtünkhöz tartozó egyének magatartásáról, valamint az odaküldött csekély számú tengerészkatonaik általános elismert vitézségéről és példás magaviseletéről megemlékezett.

A mi a külügyi politikánkat általában illeti, az nemcsak, miként már említve volt, irányára és főcéljaira nézve a lefolyt évben sem változott, de nem változtak azon főtényezők sem, melyeknek segítségével ama célok elérésére törekedtünk. Ezek közt ma is első sorban áll a hármasszövetség és habár komolyabb politikai körökben eddigelé sem tulajdonítottak fontosságot azon híreszteléseknek, melyek a hármasszövetség szilárdságának megrendülését, vagy éppen annak közeli fölcsúszását akarták kilátásba helyezni, mégis nagy megnyugvásunkra szolgál azon határozottság, melylyel a külügyminiszter e híreszteléseket megcáfolta és annak az „alapos reménynek“ adott kifejezést, hogy politikánknak ezen alapjában, mely az évek folyamán az általános békekérdések szempontjából oly kitűnően bevált, a jövőben sem fog bármilyen változás történni.

A monarchiánk és Oroszország közt főnálló egyezkedés éppen első sorban arra irányul, hogy a Keleten a jelenlegi helyzeten ne történjék változás, hogy a status-quo lehetőleg főtartassék. Minthogy azonban mindkét hatalom a Balkán-államok önelhatározási jogát respektálja, sem az egyik, sem a másik nem vá-

lhat kezességet arra nézve, hogy kívánsága ellenére is a Keletnek egyik, vagy másik pontján a status-quo megváltoztatására nem fogna kísérlet tétetni. Ebben az esetben a két hatalom az 1897-iki megbeszélések értelmében mindenek előtt egyetértőleg kísérletet fog tenni, hogy a netaláni változás által, ha a többi föl nem tartóztatható, sem az egyiknek, sem a másiknak érdekei ne károsuljanak.

Egyébiránt a monarchiánk és Oroszország közötti egyetértés üdvös kihatásának nyomai a múlt évben is több ponton voltak észrevehetőek. Ennek köszönhető nagy részben az, hogy az ugynevezett macedóniai mozgalom, habár nem volt egészen megszüntethető, de legalább bizonyos határok közé szorított és aránylag szűk körön túl nem terjeszkedett, valamint az, hogy az ezen ügyből Bukarest és Szófia közt keletkezett véleményeltérés nemcsak komolyabb következmények nélkül múlt el, hanem hogy a bolgár kormány a macedóniai mozgalommal szemben eddig gyakorolt elnézését komolyabb és szorosabb ellenőrzés váltotta föl. Remélhető, hogy másfelől Konstantinápolyban szintén kellő méltánylásra fognak találni azon gyöngéd bár, de komoly intések, a melyeket a külügyminiszter ugyancsak a macedóniai helyzetre vonatkozólag Törökországhoz intéz. Kívánjuk, hogy a magas portánál ebben az ügyben is azon bölcs belátás legyen irányadó, mely az általános ismert postaügyi konfliktusnak aránylag gyors és az európai hatalmakra nézve kielégítő elintézését eredményezte.

Még nagyobb súlyjal bírhat a monarchiánk és Oroszország közt főnálló bizalmas viszony Szerbia ügyeire nézve, a hol oly sokáig a két nagyhatalom közt vetélkedés és bizalmatlanság föltevése képezte az egész politika kiindulási pontját. Ha a külügyminiszter azon reménynek ad kifejezést, hogy Szerbiában mindent kerülni fognak, a mi által a velünk való jó viszony csorbát szenvedhetne és így monarchiánknak a szomszéd ország iránti jóakaratóban elhidegülés állna be: ez bizonyosan nem akar fenyegetés lenni, hanem csakis egy külön esetre való alkalmazása a miniszter előbb említett azon általános kijelentésének, hogy érdekeinknek károsítását és monarchiánk hatalmi állásának veszélyeztetését soha és sehonnán nem fogja tűrni.

A bizottság végül teljes bizalmát fejezi ki a külügyminiszter politikája iránt.

TÁVIRATOK.

Választások Spanyolországban.

Madrid, jun. 3. A szenátorválasztásokon megválasztottak 117 liberális, 56 konzervatív, 7 Tetuán-párti, 4 Gamazo-párti, 2 republikánus, 1 Romero-párti és 1 független jelöltet. A megválasztottak között van 9 érsek és püspök. A szenátusnak tehát az állandó tagokkal együtt 163 liberális, 112 konzervatív, 24 Tetuán-párti, 10 független, 4 független szabadelvű, 7 Gamazo-párti, 3 demokrata, 2 karlista, 2 Romero-párti, 2 republikánus, 2 nemzeti unionista és 2 pártönkivüli tagja lesz. Püspököt összesen 18-at választottak. Tizenegy mandátum nincs betöltve. A kormánypárti *Correo* elismeri, hogy a kormány többsége kicsiny, kellő fegyvellemmel győzedelmeskedhetik minden akadályon.

Az aradi ügyvédi kamara és az új polgári perrendtartás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az aradi ügyvédi kamara tegnap *Szalay* Károly elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen nagy érdeklődés közt vitatták meg az igazságügyminiszternek a magyar polgári perrendtartásra vonatkozó törvényjavaslatát. Az ülés iránt általános volt az érdeklődés; az aradi ügyvédek szokatlan nagy számban megjelentek, sőt bejöttek a vidéki kamarai tagok, még a hunyadmegyei részekből is.

Az ügyvédi kamara a saját kebeléből már régebben kiküldött egy bizottságot, hogy a javaslatot áttanulmányozza s arról a közgyűlésnek előterjesztést tegyen. A bizottság *Vajda* István dr. elnöklete alatt *Barabás* Béla, *Tolnai* János, *Radó* Károly, *Mandl* Vilmos, *Avarffy* Ferenc, *Steinitzer* Eélix, *Szalay* Károly, *Priegl* István, *Schütz* Henrik és *Pop* C. István tagokból állt, a kik beható eszmecsere alá vették a tervezetet s arról kimerítő, a javaslat minden pontjára az érvek gazdaságával kiterjedő elaborátumot terjesztettek a tegnapi közgyűlés elé. A szakszerű, terjedelmes elaborátum *Vajda* István dr. tollából került ki, kinek a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott alapos munkájáért.

kedtünk, hogy melyek nagyobb és a szebbik. De bezzeg édesapáinkat bántotta a másik zászló. Órák hosszat veszekedtek egymással és a mint félfüllel hallottam, mindegyik azt akarta, hogy a másik huzza be a zászlóját. Ennek az lett az eredménye . . .

A poeta közbevágott.

— Bocsánat, de mivel a saját édesapjával szemben bizonyára elfogult lesz, egy darabig én folytatom a históriát . . . Tehát az ő édesapja megharagudott, ácsokat hivatott és egy napon újra megcsináltatta a kerítést, — a mely most már rideg silbak módjára örködött arra, hogy össze ne kerülhessünk. Az én édesapám roppantul dühös lett, a mikor az új kerítést meglátta és azt kiabálta, hogy ő nem tolvaj, a kitől a szomszédnak félténie kellene az udvarát. Jól emlékszem, „vén pecsovics“-nak nevezte akkor a szomszédot. Aztán lármázni kezdett, hogy ő meg van rövidítve, mert a szomszéd a kerítést kijebb toltta, úgy, hogy az eperfa teljesen az ő udvarára került, holott édes apám szerint az eperfa közös tulajdon volt.

Mérnököt hivatott, ki összemérte az udvart hosszába, keresztbe. A mérnök után az ügyvéd jött, a ki egy hosszú papirost teleszámolt és azt mondta, hogy le hagyja vágni a nyakát, ha nem nyerünk. Duzzadt vastag nyaka volt, dupla tokával. Az édes apám aztán

megtiltotta nekem, hogy valaha is átmenjek a másik udvarra. Ha játszótárs kell, idehivatja a félváros gyerekeit, de Mariskával meg ne lászon többet . . .

Ujra a háziasszony vette át a szót:

— Ezt a tilalmat megkaptam én is az édes apámtól, hanem azért én reggeltől estig a kerítés mellett ácsorogtam és a másik udvarba bámultam a deszka-kerítésen át. A fának göbe volt egy helyen, azt lassankint kitoltam és így most már kényelmesen vizsgálódhattam a lyukon át. Ah, majd meghasadt a szívem! Pista pompásan játszadozott a többi fiukkal és most talán még szebb görög katonákat rajzolt, mint valaha. Be szerettem volna közelebről látni azokat! Néhányszor félénken átkiáltottam hozzá:

— Pista, gyere ide!

De Pista nem is hallotta, vagy legalább is úgy tett, mintha nem hallaná.

A poeta mentegetőzve szólott közbe:

— Igazán nem hallottam!

— Jó, jó, sose mentegetőzzék. Hiszen a férfiaknál dicsőség a hütlenség. En tenát szomoruan nézegettem át a másik udvarra, ám ekkor megkönyörült rajtam az öreg eperfa. Ő lett a segítőtársam. A mint melegebbek lettek a napok, piroslani kezdtek a bogyók és én a fára mászva, vigan eperészgettem az ágakon. Ezelőtt Pistával együtt laktuk a fát, de most

Pista csak lopva vetett egy-egy irigy pillantást a fa lelé görög katonái társaságából. En aszszonyi ösztönrel észrevettem az ébredező vágyakat és kacéran szopogattam az édes gyümölcsöt. Végre is nem tudott ellenállani és lassan a fa alá sompolygott. Egy kissé szégyenkezve szólott fel onnan hozzám:

— Mariska, rázd meg egy kicsit a fát!

En gyenge karommal diadalmasan ráztam meg a fát, de hiába, a korai eper csak nem akart potyogni. Bosszankodva mondtam:

— Nem bírom. De gyere fel, itt ehetsz, a mennyi jól esik.

— Nem megyek. Birnád te rázni, csak akarnád.

— Próbáld meg, hogy milyen nehéz!

Pista nem sokat kérette magát. Körülnézett óvatosan és aztán — fölmászott a fára. Együtt voltunk hát újra a barátságos lombok között és a vén eperfát bizonyos megelégedéssel töltötte el az a tudat, hogy e szerelmi frigyét ő frissítette föl . . .

Az egyik vendég tréfásan szólott:

— És most is ilyen szerepet szánt talán az epernek?

— Meglehet — mondta az asszonyka és egy szem epret dugott szerelmesen a férje ajkai közé.

A közgyűlés többek hozzászólása után egyhangulag elfogadta az elaborátumot s kimondotta, hogy a legmesszebb menő mozgalmat indítja meg annak érdekében, hogy az igazságügyi kormány az új perrendtartásnak az ügyvédek, kereskedők és iparosok érdekeit mélyen sértő több pontját megváltoztassa. Egyuttal jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az albizottsának, mely az előkészítés nehéz munkáját végezte.

Elhatározták egyszersmind, hogy felterjesztést intéznek ez ügyben Plósz Sándor igazságügyi miniszterhez s megkérlik köriratban az ország összes ügyvédi kamaráit, hogy a budapesti ügyvédi kamarához a legsürgősebben hasonló irányu megkeresést küldjön. A köriratot, mely az előbb érintett sérelmekkel behatóan foglalkozik, Steinitzer Félix titkár szerkesztette meg s az egész terjedelmében a következőképp hangzik:

Tekintetes Társkamara!

A magyar kir. igazságügyminiszter által „Törvényjavaslat a magyar polgári perrendtartásról” cím alatt közzétett tervezet tárgyában mai napon megtartott közgyűlésünkben az idecsatolt felterjesztést intéztük magyar kir. igazságügyminiszterhez.

Felterjesztésünkben kiterjeszkedtünk a „Törvényjavaslat” egészére és minden részletére, méltányoltuk annak előnyeit, de a legnagyobb eréllyel tiltakoztunk az azon végigvonuló három irányelv ellen, mely számos rendelkezésében a bírói hatalom szertelen kiterjesztésében, ugyszólván mindenhatóságában és az ügyvédi kar hatásköre megszorításában és erkölcsi lealacsonyításában nyilatkozik meg.

Nem akarunk e helyen is a részletekre kiterjeszkedni, de a három irányelv fennforgására nézve felemlítjük, hogy a javaslat az alperes lakhely szerinti illetékossége mellett a teljesítési hely illetékességét csak kivételes esetben — írásbeli kikötés mellett — a könyvvitel helyének illetékességét csak bejegyzett kereskedők egymás közötti ügyeiben ösmeri el; alperes mulasztása ellen ellenmondást enged meg, melynek beadása a mulasztás folytán Ő Felsége a király nevében hozott ítéletet egyszerűen hatályon kívül helyezi, ha fizetési meghagyás helyett felperes jogos követelését kereset útján érvényesíti és alperes a perfelvételi határnapon nem jelenik meg, vagy megjelenik az első határnapon és a követelést elősmeri, csak a fizetési meghagyás költségében marasztalható el.

A bíróságok mindenhatóságának irányelve is végig vonul az egész törvényjavaslaton, mert a per tárgya értékének megállapításától (8. §.) kezdve a 801. §-ig minden rendelkezést és megállapítást a bíró bölcs belátására bizza.

A harmadik irányelv az ügyvédség hatáskörét a legszűkebbre szorítja, a védő az 1000 korona értékét meg nem haladó váltóügyeket az ügyvédi kényszer nem ösmerő járásbírói hatáskörébe utalja, a feleknek és segédeknek meghatalmazotti minőségben a törvényszéki eljárásban is nagy tért biztosít; a feleket a felebezés benyújtására is feljogosítja, a házassági és az összes személyállapotról vonatkozó perekben az ügyvédi kényszer nem ösmeri — legfeljebb elvben; a bíróság az ügyvédet szabadon sujtathja rendbüntetéssel, sőt az arra alkalmas esetben le is tartóztathatja; a fél hibájából kirotott pénzbírságért a felelősség első sorban az ügyvédet terheli.

Tehát a harmadik irányelv akár az ügyvédi kar iránt táplált bizalmatlanságon, akár az ügyvédség hivatásának és az igazságszolgáltatás követelményeinek fel nem ösmerésén alapuljon, tehát akár rosszhiszemű szándékoság, akár jóhiszemű megtévelyedés az alapja mindenképpen alkalmas az ügyvédi kar anyagi fennállásának megtámadására és erkölcsi tekintélyének kisebbitésére.

Ilyen levén a törvényjavaslaton végigvonuló három irányelv melyek együttesen alkalmasak az igazságszolgáltatás legfőbb követelményének — a pártatlanságnak megszüntetésére és az igazságszolgáltatás alkalmazásának ellenőrzésére hivatott ügyvédi karnak teljes elzúllásba juttatására — kétségtelen, hogy ezen irányelvekre vonatkozó rendelkezéseknek a javaslatból való kiküszöbölésére, vagy csak eny-

hitésére is, a kamarák külön-külön tett felterjesztései nem elegendők. Annál kevésbé, mert az igazságügyminiszter nem küldte meg a kamaráknak véleményezésre a javaslatot, a mint azt a magyar polgári törvénykönyv tervezetével tette; nem küldte meg az indokolást sem, hanem csak egy központi szaktanácskozmányt hívott egybe bizonyos felvett kérdésekre nézve, tehát hallgatólag nyilvánította, hogy az ügyvédi kamarák véleményére e kérdésben nem kíváncsi.

Ha tehát az ügyvédi kar nem akar nyitott szemmel az elmulás örvényébe dobani, úgy országos ügyvédgyűlésre kell összejönnie, még pedig Budapesten a központban. Mert csak országos ügyvédgyűlés hangos és erélyes megnyilatkozása közel 5000 ügyvédnek egyhangú tiltakozása ad az ügyvédi kar fellépésének súlyt. És a központon kell a teljes magyar ügyvédi karnak megnyilatkoznia, mert ott közel vagyunk az ellenünk támadó hatalomhoz, tiltakozásunk erősebben jut füléhez és a központi sajtó nem-törődőségét is csak ott a központban lehet tette, együttműködésre buzdítani.

A magunk részéről átiratilag felkérjük a budapesti ügyvédi kamarát, hogy vállalja el misszióját és hívjon össze ez ügyben Budapestre legrövidebb idő alatt országos ügyvédgyűlést.

A t. társkamarát pedig felkérjük, intézzen a budapesti ügyvédi kamarához a legsürgősebben hasonló irányu megkeresést.

Kartársi üdvözléssel az aradi ügyvédi kamarának 1901 évi június 2-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Steinitzer Félix,
titkár.

A Szentháromság-szobor felavatása.

(A vasárnapi ünnepségek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

A hármasság egyistenségnek új szobrát, melyet Arad város közönsége emeltetett, tegnap délelőtt avatták fel nagyszerű ünnepségek között. A szoboravatás fényét emelte Hock János országgyűlési képviselő jelenléte, aki egyuttal az ünnepi beszédet is tartotta.

A nagy hőség dacára úgy Aradról, mint a vidékről, főleg a közeli falvakból, óriási közönség vett részt az ünnepen, mely reggel kilenc órakor vette kezdetét a minoriták templomában tartott istentisztelettel. A mise alatt, melyet Csák Cirjék dr. rendfőnök celebrált fényes papi segédlettel, az aradi Oratorium-egyesület énekelt Sperber Frigyes dirigálása mellett a filharmonia-egyesület és a waggongyári zenekar kíséretével. A szóló számokat a szobor zsenialis alkotójának, Róna Józsefnek neje és az Oratorium következő tagjai látták el: Basch Istvánka, dr. Domschitz Mihályné, Hablicsek Hermin, Lukinich Irén, Ramor Lajosné, Ring Gizella, Dittrich József, Hatos Dezső, Ráskai Miksa, Sarlot Lajos és Vincze Miklós.

A templom padosait nagyrészt a testületek, hivatalok és egyesületek küldöttségei foglalták el. Ott voltak Urbán Iván főispán, Vársárhelyi Béla főrendiházi tag, Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Sorbán János főispáni titkár, Sarlot Domokos főkapitány, az aradi pénzügyigazgatóság Gál Lajos h. pénzügyigazgató vezetése alatt, a jószágigazgatóság Knarr Lajos vezetése alatt, továbbá az állami főiskolák, és városi községi iskolák, állami tanítóintézet tanári kara, az államvasutak üzletvezetősége, a csanádi vasutak igazgatósága, a kereskedelmi és iparkamara, az ipartestület és számos egyesület tagjai és küldöttsége.

A felszentelési ünnepély, melyet Desewffy Sándor püspök megbízásából Csák Cirjék dr. végzett, a szobor előtt felállított hatalmas sátorban ment végbe.

Az ünnepi beszédet Hock János tartotta. Arad közönsége ismeri már Hock fényes szónoki tehetségét, tegnapi beszéde is egyike volt az ő szónoki termékei legszebbikének.

Beszédét így kezdte:

Arad városa egy díszes műemlékkel ismét gazdagabb. Ez emlék, mely itt, a város szívében áll, hirdeti, a multa kegyeletes viszapillantást vetvén, azokat a szomorú idöket, melyeknek e szobor fogadalmi emléke. Egy és fél évszázad viharzott el felettünk, mikor még ez a kis város fejlődésének csirájában sok megpróbáltatáson ment keresztül és reá nehezedett Isten látogatása és érezte sujtó kezét. Ugyszólván hajléktalanokká váltak házaink. A vész és pusztítás, mely itt e városban pusztított, letépte az anya kebeléről a csecsemőt, elválasztotta a gyermektől az anyát és csak könnyet hagyott hátra az élők szívében. Nem hiába e város is egy idege volt a nemzetnek, egy része a testnek; valamint a test szenvedett, úgy ez a város is, mint része a magyar nemzetnek, visszaemlékszik a nehéz megpróbáltatásokra és szomorú napokra. Mit bizonyít mindez a megpróbáltatás. Azt, hogy életerő van a magyar nemzetben, bárminő nehéz csapások alatt görnyedett is, összeszedte erejét, mert az Isten keze egy gondoltszerű célfelé vezetése a nemzetet és nem engedte elpusztulni sohasem! Hányszor vettetett oda a pusztító üszök házaikra, nappalá tette az éjet, de a hamvak alól feltámadt a nemzet. Hazaszeretet fogadta a pusztítást, mit évezredek vihara reánk rakott, és új cél, mely hivatásunk felé vezetett a gondviselés keze által bennünket. Hivatása van ez országnak, mert lehetetlen, hogy annyi veszély között el ne pusztult volna.

Azokról megemlékezve, a kik a szobrot felállították, így folytatta beszédét:

Mihelyt hivatásunkat megtagadnánk, nem vagyunk többé méltók a gondviselés segítségére. E szobor tanúsítja itt, hogy Aradon él az ösztön és a kötelességérzet, hogy a vallási kegyelet emlékét megújítva, díszesebb pompában hagyja az utódoknak, hogy idővel az ősk emléken felhevüljenek, hogy az ifjabb nemzedék, mely ott fog haladni be gyepesedett sirjukon, ránézvén ez emlékre, eszébe jusson, hogy egykor oly elődök éltek itt, kik a vallási buzgóságot, intenzszeretetet és tiszteletet szívükben ápolták, azoknak emléket emeltek és ez figyelmeztesse a jövendőt, hogy van valami, a mit itt hiába keresünk.

A beszéd befejező része a következőképp hangzik:

Itt állunk most különböző koru egyének. Elfoglalnak az élet gondjai, azon gondok, melyek velünk járnak, melyeket azután elmosnak más gondolatok.

El fog jönni az idő, midőn mindnyájan, kik itt most teljes egészségben vagyunk, oda fogunk érni haldokló ágyunk széléhez, midőn eltörlődik szemünk előtt minden fény és csak a szentelt gyertyák fénylenek. Akkor a világ összes dicsősége nem ér fel azzal a ragyogással, melyet a haldokló arca a szent gyertyától nyer. Csak a megnyíló eget látja, csak a megváltót, ki szenvedés után jutott az égbe. Testvéreim! A munkásság bélyege ránk van ütve. Az élet olyan, mint a gyengék elmaradása az uton. Utoljára kiválik a tömegeből egyetlen egy, ki látja, hogy maradnak el mellette rokonai, barátai, ismerősei! És csak egy jutott el a magas ponthoz, melyet fénybe von a nap. A mi életünk utja is ilyen, kezdetben rokonainkkal, barátainkkal érintkezünk csupán, később kiszélesedik ismeretkörünk és látjuk elhullni mindazokat, kiket szerettünk. Az ember életében látja a vihar-tördelte romokat, az ábrándokat, melyek életünkhöz voltak kötve. Utoljára magányosan érzi magát az ember, elmarad mindaz, a kit az ember szeretett. Mikor az ember keresi szavát a sirt, akkor fog feljutni a hegy csúcsára. Visszanézve nem lát mást, csak haldoklást, érzi elmúlni mellette minden kísérlőjét, elmarad mellette minden s csak a csucson, ha a lélek tiszta, ott vár rá az isten, az az isten. kinek dicsőítésére oszlopot emelünk, a ki megszenteli életünket, ha őt szeretjük, s ő fogja mondani: Gyermekem, rád ismeretek a sebhelyekről, a szeretetről, melyet

gyakoroltál a társak iránt, hogy a szenvedésben kövess. Jer gyermekem szívemre!

Ez az emberi élet célja. Ez a törekvés, melyre irányítani kell minden törekvést. Ez a szeretet, mely Isten iránt nem lesz teljes, ha a földön nem szeretjük azokat, kiket ő testvérünké tett. A keresztény egyháznak egy szava van, mely szabadságot hozott az emberiségnek és ez a „Mi Atyánk“.

Ez teszi, hogy mindnyájan testvérek vagyunk, hogy mindnyájan versenyzünk hazánk üdvén, egymás üdvén szeretettel munkálkodni.

Az irigység tűnjön el a szivekből, és szállja meg a sziveket a szeretet, melyet Krisztus hirdetett egykor, és most nemcsak békét, hanem nyugalmat is ad.

Délben a minorita atyák gazdag terítékű ebédet adtak, melyen résztvettek: *Salacz Gyula* polgármester, *Róna József* a Szentháromság szobor alkotója, *Róna Józsefné, Sarlot Domo*kos főkapitány, dr. *Barabás Béla* országos képviselő, *Vészi József* a „Budapesti Napló“ szerkesztője, *Boros Samu* fővárosi hírlapíró, *Reicher Károly* városi tisztifőügyész, *Vince Miklós* az Oratórium-egylet elnöke, dr. *Tóttóssy Géza* kincstári ügyész, *Kristyóry János, Domány József, Soltész Adolf, Mittner József, Berán Antal* ipartestületi elnök és *Kiss Ferencz*, az ipartestület titkára.

Az ebéden *Csák Cirjék* dr. rendfőnök mondta az első felköszöntőt a bérmautján lévő püspökre: *Desseffy Sándorra*, akinek vasárnap épen születésnapja volt. A beszéd hatása alatt a jelenlevők táviratilag üdvözlést küldtek az egyházmegye fejének.

Hock János Róna Józsefet éltette, *Csák Cirjék* dr. pedig Arad közönségére, mint aki a szobrot felállította, üritette poharát.

Salacz Gyula polgármester a szobor sikerült kiviteléért *Róna Józsefre* mondott felköszöntőt.

Vészi József országgyűlési képviselő a hazafias minorita rendet, *Nits Pál* házfőnök pedig *Róna Józsefnét* köszöntötte fel.

Felköszöntőket mondtak még: *Barabás Bála* dr. *Kristyóry János, Nagy József* pankotai plébános, *Berán Antal* és *Kiss Ferencz*.

Az ebéd végeztével *Hock János* a délutáni gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

MULATSÁGOK.

A megyei tisztviselők kirándulása.

— A kladovai mulatság. —

Arad megye tisztviselői az idén felújították azt a régi jó szokást, mely még *Ormos Péter* alispánsága alatt divott: a tavaszi kirándulások rendezését. A tegnapi mulatság, melynek rendezéséért *Szathmáry Géza* tb. főszámvevőt illeti az elismerés, olyan sikerrel járt, hogy a kirándulást ezután valószínűleg évenként meg fogják ismételni.

A reggeli vonattal indult ki az aradi pályaudvarról a vidám társaság s a legélénkebb hangulatban érkezett meg *Baracka állomásra*, hol a Grósz-féle iparvasut feldiszített kocsijai várták s szállították ki a kies fekvésű kladovai völgybe.

Itt aztán megkezdődött a reggelizés, majd a különféle társasjáték és labdázás. Nemsokára három mozsárlövés jelezte, hogy jön a főispán. *Schill József* főjegyző az egész társaság élén fogadta *Urbán Iván* főispánt és *Dálnoki-Nagy Lajos* dr. alispánt, kik csakhamar a társaság közé vegyülve töltötték el az időt az ebédig. Abban a pillanatban, midőn a társaság helyet foglalt az asztalok mellett, egy hirtelen kerekedett nyári zápor frissítette fel a levegőt, a mely az első pillanatban nem kis rémületet okozott.

Tószóban természetesen hiány nem volt. Elsőnek *Schill József* állott fel szólásra és a főispánra üritette poharát, majd utána *Urbán Iván* főispán állott fel és válaszolt a szíves szavakra. *Dálnoki-Nagy Lajos* alispán költői beszédét lelkesen megéljenezte a társaság.

Ebéd után tánczra perdültek a kirándulók, kiknek nőtagjai a következők voltak: *Schill Józsefné, Balás Istvánné, Boros Ivánné, Mladin Miklósné, Darányi Jánosné, Kiss Lajosné* és leánya, *Verzár Istvánné, Szablóczky Jánosné, Heppes Aladárné, Medveczki-Wittich Lajosné, Kovacsevits Györgyné, Keller Izsoné, Darvas Lajosné, Künzl Ernőné, stb.*

(=) **A realisták juniálisára** a következő meghívót bocsátotta ki a rendezőség: Az aradi állami főreáliskola ifjusága 1901. június hó 5-én a csálai erdőben juniális rendezést, melyre t. c. és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. A meghívó belepti jegyül szolgál. — Tánc kezdete délután 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a juniális megtartását a rendezőség hírlapilag tudatja.

(=) **A waggongyári dalkör**, mely *Szilágyi Gyula* karnagy vezetése alatt már is szép sikereket mutatott fel, június 5-én, szerdán a Kass-féle vendéglő kerthelyiségében *dalestélyt* rendez. Az estélyen nem lesz belépő díj, hogy minél nagyobb közönség szerezhessen meggyőződést az 54 tagból álló derék egyesület iparkodásáról.

Eltörölték a felségsértést.

— Az angol király határozata. —

Arad, június 3.

Roppantul nagy dolog az, amit ez a cím kifejez, szinte lehetetlenség számba megy. Hiszen még a köztársaság is, mely pedig az uralkodói majesztás negációja, még az is különleges védelmet ad a nép választott vezérének a kritikus hajlandóságú rosz nyelvekkel szemben. Nagy csoda volna hát még az is, ha valamilyik erősen demokratikus köztársaságban mondanák ki ezt az elvet, persze a köztársasági viszonyokhoz alkalmazva. De nem ez történt. Hanem megesett, hogy Európa lemonarkikusabb országában, Angliában *eltörölték a felségsértést*. Nem tételes törvénnyel tették, nem a nép követelte s vitta ki az uralkodói szuverenitással szemben, hanem eltörölte a crimen laesae majestatis-t a gyakorlatból maga a legérdekeltőbb fél — *Edvárd angol király*.

Micsoda nagy példaadás az egész világnak, amit a *Manchester Guardian* közöl híradásul:

„Edvárd király határozottan kijelentette azt az akaratát, hogy bármiféle róla elmondott vagy nyomtatott kedvezőtlen gyalázó nyilatkozat jusson is nyilvánosságra, arról *birói uton tudomást ne vegyenek s megtorlást ellene ne gyakoroljanak*. Ő, a király ráhagyja a közönségre, hogy róla ítéletet mondjon, és meg van róla győződve, hogy ez az ítélet mindig méltányos és igazságos lesz“.

Ime, ezt cselekedte Edvárd király, s még a jog és szabadság klasszikus földjén, Nagy-Britániában is meglepetést keltett nyilatkozatával. Ekkora szabadeivüségét senki sem várt Edvárd királytól, aki éppen nagyon sokat szenvedett a rossz nyelvek rágalmaitól.

A világon mindenütt előtörőben van a felekezeti és a policiális reakció és fenyegeti az emberek meglevő szabadságait.

Es ime Angolországban nemhogy szűkítik, hanem megbővítik a szabadságokat, lemondván a *szólási szabadságnak* egy olyan korlátozásáról, amelyet még a legalkotmányosabb népek is ismertek. — Angliában tehát mátol fogva ntncs kivétel a szólás szabadságának szabálya alól. Maga a király az, aki lemondott

személyének kivételes oltalmáról, urrá ösmervén el maga fölött is, a nagy jogelveket. És ezzel a nagylelkű elhatározásával bizonyára többet ért el a maga személyének védelmére, mint amennyit a felségsértési perekkel akárhol is elértek. Meglevő szabadságával nem él az emberiség; csak azt áhítja, amelytől megfosztott.

Olyan ez a dolog, mint volt Edvárd király anyjának: *Viktória királynőnek* esete. A király személye ellen támadókat halálra ítélte az angol törvény, *Viktória királynő*, aki ellen tudva levően uralkodása elején több merényletet követtek el, mindegyik merénylőnek megkegyelmezett. Az ötvenes évek vége felé pedig egy merénylet alkalmából kimondotta, hogy a királynő és férje ellen intézett merényletekért *nem jár halálbüntetés*. És mi történt? Az addig elég sűrűn egymásra következő merényleteknek nem támadt folytatása.

Talán illetően hatása lesz az Edvárd király elhatározásának is. Szabad a felséget sérteni, tehát senki sem fogja megsérteni. Ez az Edvárd király elhatározásának nagy elvi tartalmán kívül való gyakorlati haszna is.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Titkos rendőr. bohózat.
Szerda: Titkos rendőr. bohózat.
Csütörtök: Délután: Kurucfurfang. népszínmű.
Este: Bányarém, dráma.
Péntek: Szünet.
Szombat: San-Toy, operette.

Vasárnapi előadások.

— Domi majom. A vigécek. —

A *Domi majom* vasárnap délután ismét mulattatta a nyári színház közönségét. A kis gyermekek nagy részvételt voltak az ügyes és jólelkű majom sorsa iránt; kis kacsoikkal lelkesen megtapsolták minden egyes jelenését és keményen lehoradták *Szadait*, mert meglötte a kedves állatot. Ez volt utolsó fellépése *Dunainak*, a majomutánzónak, ki sokáig fog emlékeztében élni a kicsinyeknek.

A *vigécek*. *Nyárai Antal*, mint Abelesz már speciálitássá vált. Ez az alakítása minden tekintetben az életből van merítve és éppen azért oly közvetlen annak a közönségre való hatása. A vendég dicséretére szolgál az a felfogás, hogy nálánál ügyesebben és jobban Abeleszt alig játsza meg valaki. Kár, hogy kissé megrekedt és ezáltal kupléi veszettek hatásukból; veszettek azok még azért is, mert a közönség előtt untig ismeretesekek voltak; a strofáknak felrisszítése nem ártott volna. De ettől eltekintve, a közönség nagyon jól mulatott Abeleszen és zajosan megtapsolta nyílt színen is, és felvonások után többször is hívta a függöny elé. A többi szereplők a legjobb iparkodás tanujelét adták és ennek köszönhető, hogy ez a vigéc-bolondság minden hülyesége mellett jól mulattatta a szép számú közönséget.

A sabin nők elrablása.

— Nyárai búcsúfellépése. —

Ez a kitűnő bohózat sohasem veszi el a nevető idegekre való hatását. A ki szeret nevetni, az feltétlenül megnézi ezt a kitűnő bohózatot, melynek nálunk jóformán már törzsközönsége van. Igen jól választott *Nyárai*, midőn *Rettegi Fridolin* szerepében búcsuzott el közönségünkötől. A ripacs-igazgató minden tekintetben finoman kidolgozott alakítás, minden mozdulata jelentett valamit, minden mozdulata egy-egy kifejezése a nevetséges jellemnek. A bohózatban rendesen erősebb vonásokkal fest a színész és ezt a jogát ki is használta vendégünk, de mindenkor jól és — a mi fő — nevetetően. A közönség *Nyárait* ma is zajosan

megtapsolta és sokan elmékedtek a fölött, hogy ha már ez a szerepkör annyira elárvult minálunk, miért kell Nyárainak Nagyváradon lennie? A Marosán Bogdán szerepében méltó partnere volt a vendégnek Mezey, ki igen jóízűen adta a nyers örömet. *Palágyi, Bácsné, Komlósi, Fenyéri* emelték a bohózat összhatását.

* **A titkos rendőr.** Antony Mars-nak három felvonásos bohózata, melyet magyarra Heltai Jenő fordított, jókedvű mulatságos tréfálkozás a detektivekről és a detektivek körül. Bricard, a detektív főnök más asszonyának becsületében keresi a napfoltokat és ezenközben arra jön rá, hogy a baj az ő portáján van. A főnök e kutatásában Pidoux titkos rendőr jár el nagy ügyességgel, miközben a bonyodalmak egész hálója szövődik körül. Ez afféle raffinált Tricouche és Cacolet szerep több átváltozással. A Vígyszínházban *Vendrei Ferenc* játszotta, ezzel aratván első zajos sikerét. Nálunk *Szadai Ferenc* a titkos rendőr, a csávéba került főnöke — a Vígyszínházban *Hegedüs Gyula* volt — *Polgár Sándor*. Az újdonság többi mulatságosan beállított főbb alakjait *Fenyéri Mór, Menszáros Margit, Komlósi Ilonka, Palágyi Lajos, László Gyula, Szőke Sándor, Tomcsányi Ruzsai és Bács Károly* játsszák.

* **Egy énekesnő pöre.** *Tosti Panzer Terézia* ismert német énekesnő több előkelő német lap ellen kárterítési pört indított, mert ezek egy cikkükkel neki nagy kárt csináltak. Az énekesnő 5000 márka kártérést követel a lapoktól. A per tárgyat képező cikk azt tartalmazta, hogy a művésznő állítólag Kölnben való vendégszereplése alkalmával, azért, mert a közönség egyik énekszámát után nem tapsolt neki, beszédet intézett a hangverseny teremben lévőkhöz s a többek között azt mondta, hogy meglátszik, mily műveletlen emberekkel van dolga, majd nagy orrt és számfület mutatva távozott a podiumról. E cikket több lap közölte, s emiatt bárhol lépett fel az énekesnő, a közönség tüntetőleg távol maradt a hangversenytől. A beperelt lapok azt állítják, hogy cikküket hiteles forrásból szereztek, s erre tanuk beidézését kérik. Az érdekes tárgyalást a tanuk beidézéséig elhalasztották.

Robelly, az anarchista.

(Az áruló pofon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

A multkoriban megirtuk, hogy az elegáns magyar ex-vivómaster: *Robelly Jenő*, aki után sirnak a büntető törvénykönyv paragrafusai, Londonban van s a budapesti törvényszék tudomást szerezve erről, intézkedett letartóztatásáról. Az összes lapok megemlékeztek ezen tényről, de egyikben sem regisztrálták azt, hogy miképpen tudódott ki Robellynek az angol metropolisban való tartózkodása. Erről az érdekességről tudósít most bennünket egy Londonban élő ismerősünk, aki véletlenül megtudta a „*Chikos of Klauzenbourg*” leleplezésének intimításait. Szerinte így esett a dolog:

Robelly körülbelül hét hónapja tért meg Amerikából, ahol pitykés dolmányban nemzeti színű tojásokat lövöldözött és vívott egy orfeum színpadán. Hogy a brit fővárosban mi-ből élt, az titok, faktum azonban, hogy igen előkelően öltözködött, fényesen töltötte napjait, és *Iván Baranyai de Előpatak* név alatt felette disztिंगvált társaságokban fordult meg állandóan. A végzete az egyik londoni köruton érte utól, ahol a minapában összeütközött egy járókelővel, aki hevesen kifakadt a karambol miatt. Robelly, akiben hirtelen felbuzdultak az athletikai reminiscenciák: megpofozta a renitenskedő urat úgy, hogy nagy utcai botrány keletkezett belőle.

Egy policeman a rendőrséghez kísérte az affér hőseit, ahol persze rögtön igazolniuk kellett magukat mindkettőjüknek. Robelly, akinek semmitféle iratai nem voltak, csak pár név-

jeggyel, s néhány „*Iván Baranyai*” címzésű levéllel szerette volna kiletét végérvényesen dokumentálni. Mutatott, többek közt egy levelet is, amelyben — pár jelentéktelenség mellett — magyarul e sorok állottak:

Vigyázz magadra, és ne jöjj haza, mert a budapesti rendőrség úgy számon tart, akár csak egy anarchistát. Robelly Jenőt még nem felejtették el, s valószínűleg nem is fogják.

Csókollak

Almás Lola.

A rendőrtiszt belepillantott ebbe az írásba. Nem értett belőle egy betűt sem, erre számított az ex-vivómaster is, de megakadt a szeme az *anarchista* szón. S miután most, az összeküvés rémhírek nagyon aktuálisá tették ezt a veszedelmes szektát, a rendőrtiszt gyanusnak találta a sorokat. Egy hamarosan előkerített magyar tolmács segítségével lefordították az írást, és rá három óra múlva már sürgőnyt kapott a budapesti főkapitányság:

Robelly Jenő név ismeretes-e? Itt van Londonban. Sürgős választ kérünk.

A felelet nemsokára megérkezett:

Robelly országszerte körözött csaló. Addig is, míg letartóztatását diplomáciai uton kieszközöljük, kérjük a szoros szemmel-tartást.

Főkapitányság.

Igy buktatta el a fess vivómaster inkognitóját egy csattanó pof és egy önmagában véve ártatlan szó, melyet szerelmes kéz vetelt a papírra.

Ibsen súlyos beteg.

(A költő-király végnapjai.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 3.

Koppenhágából aggasztó hírt röpit a távirat a művelt világ minden zugába.

Ibsen, a drámai irodalom legnagyobb élő alakja, kemény és valószínűleg az utolsó tusát vívja a legszomorubb drámák alkotójával: a halállal.

Már hetekkel ezelőtt az hallatszott a nagy költőről, hogy súlyosan megbetegedett, de csakhamar vigaszt nyújtott az az orvosi bulletin, mely az agg költő állapotát javulásban lévőnek jelezte. Vigasz volt ez, mert még nagy eszmék termékenyítették a költő képzelőtehetségét, melyeket újabb színműveiben óhajtott a művelt világnak közkinccs gyanánt átadni.

Egy ma éjjel Koppenhágából érkezett sürgöny kevés szavakban lerombolta e szép reményt.

A sürgöny csak ennyit mond:

— *Ibsen állapota rendkívül aggasztó; lemondtak minden reményről!*

A költő-király tehát úgy látszik befejezte már e földön magasztos hivatását. Az ő lánglelkét élesztő tűz utolsó lobban; szellemének vakító fénye megtörött és a fenséges eszmék, melyek agyának sejtjeiben éltek, elborultak: a test betegsége megszegte azok szárnyait és az emberiség fájdalmasan érzi, hogy a megsemmisülés rideg kemény és hajthatatlan törvénye, mint diadalmaskodik a gyarló ember felett,

Ibsen, a mai társadalom Prometheuszáképen vonult be a Pantheonba, mint a drámai irodalom egyik legnagyobb titánja. A beteg társadalom elfogultságában ellopta a felvilágosodás tüzeit, de *Ibsen* visszaopta ezt a tisztító tüzet, ott lobog dicsőségesen minden egyes drámájában öröktűz gyanánt, mely világosít, melegít.

Koppenhágában aggódva figyelik meg a nagy beteg súlyos állapotát.

— Lemondtak minden reményről!

74 éves agastyán nem képes már elmentállani a sorvasztó kórnak. *Skien* norvég kis

városkaja, ahol a költő született, állandóan távirati összeköttetésben áll a Norvég fővárossal, mely felé ma a költőnek nemcsak szűkebb hazája, hanem az egész művelt világ forró kívánsága repül: vajha elmúlna a nagy férfiú felett a veszély.

A viszhang pedig ilyképp adja vissza:

— Ne remélj!

SPORT.

Aradiak a regatta-versenyen.

— A szegedi sport ünnepély. —

A Tiszai Regatta-Szövetség által Szegeden ez évi június hó 29-én megtartandó országos evezős versenyre most járt le a jelentkezési határidő. Mint a versenybizottság alábbi kimutatásából látszik, a jelentkezések szép számmal zárultak; egy-egy versenyszámra 3—4, sőt 6 egylet is jelentkezett. A versenyen az aradi és szegedi egyleteken kívül 4 budapesti evezős-egylet részvételére van kilátás, amiből az evezős port fellendülésére és az evezősök bajtársias összetartására következtetünk.

Sport-szemponból kívánatos már most, hogy a jelentkezett egyletek a versenyen tényleg részt is vegyenek, mert ettől függ a verseny sikere s ezáltal lesz az evezős sport és versenyek iránti érdeklődés a közönség körében is mindinkább fokozható.

A „*Maros*” aradi evezős-egyesület az idén is élénk részt fog venni a versenyen, melynek minden számára jelentkezett, kivéve a race-skiff versenyt. Az egylet csapatai reggel, este erősen trainiroznak s a Salac-park mögött naponkint benépesül a Maros háta a regattisták karsu csónakialval.

Az aradi senior-négyescsapat, melynek kipróbált legénysége már több szép győzelmet aratott, az idén is indulni fog és pedig nemcsak a szegedi, hanem a június hó 28-án tartandó budapesti versenyen is. Reméljük és kívánjuk, hogy fáradságukat mindkét versenyen siker koronázza.

A „Tiszai Regatta-Szövetség” által Szegeden, 1901 évi június hó 29-én tartandó evezős versenyre beérkezett és elfogadott jelentkezések kimutatása a következő:

I. Kettős párevezős; Szegedi csónakázó egylet 1 hajóval.

II. Junior-négyes (Palánkos.): „*Maros*” aradi evezős-egylet 1 hajóval. „Pannónia evezős klub” Budapest 1 hajóval. Szegedi csónakázó-egylet 1 hajóval.

III. Junior-skiff (Palánkos.): „*Maros*” aradi evezős-egylet 1 hajóval. „Pannónia evezős klub” (Budapest) 1 hajóval. „Szegedi csónakázó-egylet” 1 hajóval.

IV. Race-négyes: „*Duna*” budapesti evezős-egylet 1 hajóval. „*Maros*” aradi evezős-egylet 1 hajóval. „Nemzeti hajós-egylet” (Budapest) 1 hajóval. „Neptun” budapesti evezős-egylet 1 hajóval. „Pannónia evezős klub” (Budapest) 1 hajóval. „Szegedi csónakázó-egylet” 1 hajóval.

V. Race-skiff: „Nemzeti hajós-egylet” (Budapest) 1 hajóval. „Pannónia evezős klub” (Budapest) 1 hajóval. „Szegedi csónakázó-egylet” 1 hajóval.

VI. Senior-négyes. (Palánkos.): „*Duna*” budapesti evezős-egylet 1 hajóval. „*Maros*” aradi evezős-egylet 1 hajóval. „Pannónia evezős klub” (Budapest) 1 hajóval. „Szegedi csónakázó-egylet” 1 hajóval.

VII. Nyolcas: „*Maros*” aradi evezős-egylet 1 hajóval. „Nemzeti hajós-egylet” (Budapest) 1 hajóval. „Neptun” budapesti evezős-egylet 1 hajóval. „Pannónia evezős-klub” (Budapest) 1 hajóval.

+ **Díjlövészet.** Az aradi polg. lövészegylet által 1901. évi június hó 2-án tartott rendes versenylövészet eredménye a következő: *Mozsár djat* nyertek: *Kosztka Emil* I. 12 m. 22 körrel, *Magyari Ferenc* II. 10 m. 18 körrel. *Kördijat* *Kosztka Emil* I. 3 T. 20 körrel. *Mély*

lövés díjat Kosztká Emil a legjobb 4-essel. *Pisztolydíjat*: Hady Antal I. 12 T. 24 körrel, Lacay István II. 9 T. 18 körrel. *Mélylövés*: Lacay István I. a legjobb 4-essel, Sorbán János T. 10 körrel, Isztray Géza 6 T. 8 körrel, Bródy József 7 T. 10 körrel, dr. Velcsov Géza 2 T. 8 körrel, dr. Vertán Oszkár 6 T. 10 körrel, Lacay Gyula 4 T. 7 körrel.

Magyarok a bécsi Derbyn.

(Elpocsékoló százszek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bécs, június 3.

Tegnap futották be a bécsi Freudenauban a monarchia legklasszikusabb versenyét: a *derbyt*.

A Freudena nagy lefolyása ismét meggyőzhetette a közönséget arról, hogy ezer és ezer véletlenségnek jut szerepe egy versenyben és a legteljesebb bizalommal elhelyezett pénzek is veszendőbe mehetnek. Igaz, hogy nem minden futásban történik, a mi a derbyben, de hogy éppen a derbyben is megeshetett, talán okulására lesz a fogadó közönségnek, a melynek végre is be kell látnia, hogy az egész versenyügy csak néhány sportsman-nak jól jövedelmező passziója.

Tizenhárom ló indult a nagy díjért. Harkányi báró Carasco nevű lóva nyeregben Adamssal jött be elsőnek.

A derby külső képe tegnap is a régi volt, bár úgy látszik, hogy a sportszeretet Bécsben már a minimumra szállt. Csak a magyarok voltak a kellőnél is sajnálatosabb számban képviselve és elegendő alkalmuk volt tegnap is a Budapestről annyira ismert nagy kvótákban gyönyörködni. A totalizátor forgalma a derbyben 144.000 korona volt. 10: 65. — Helyre: 50: 120, 207. 343.

A tegnapi bécsi lóversenyen — mint egybehangzó hírek jelentik — aránylag nem nagy pumbum volt jelen. De a közönség igen nagy része magyarokból állott, a mit a sajnálat bizonyos nemével kell regisztrálnunk.

Mialatt Bécsben és a külföldön is a lóversenyeken a játékszenvedély a minimumra szállt alá, addig a magyarok játékszenvedélye virágzásában van és vigan játszanak, tekintet nélkül arra, hogy közviszonyaink egyéb ágai a legnyomorúságosabb helyzetben vannak. Iparunk nincs; kereskedelmünk a gyászos pangás legmagasabb fokát érte el. A szegény nép a pauerizmus járma alatt nyög.

Régi panasz ez. *De ez alkalommal a bécsi Derbyn* megnyilvánulttüneményre akarunk rámutatni.

A játékszenvedély nem tartozik a magyar-nak veleszületett tulajdonságai közé. Nem állítjuk, hogy szórakozásképpen, időöltésből a magyar társadalom bizonyos rétege nem hódol a kártyajátéknak. A „csöndes“, a „makao“ is járja; klubokban azonban olyan társasjátékok folynak javarészt, a melyeknek rizikója nem kockáztatja a játékosok létföltételeit.

A nagy rizikóval járó játékszenvedélyt — és ez a legszomorubb az egész dologban — a kormányzat ébresztette a magyarban és hatóságilag tenyésztik is tovább ezt a mételeyt, a melynél veszedelmesebbet és pusztítóbbat alig ismerünk.

Nem is szólva egyelőre arról, hogy azokat az óriási összegeket, a melyeket évenként áldozunk a lóversenyekre közpénzekből, elvonjuk az ipar, a kereskedelem, a kultúra tényezőitől, de a léhaságra, a munka nélkül való nyereségvágyra neveljük a publikumot, a minek kárhözatos következményei lehetnek csak. A becsületes munkától vonjuk el azokat az elemeket, a melyek pedig csakis a becsületes

munka alapján boldogulhatnak. Megrontja a totalisateurnek nevezett intézmény mindazokat az elemeket, a melyek a munkára vannak hivatva és kizsákmányolja a lakosságot.

De még fontosabb az, hogy hány kulturális intézetet lehetne ezzel a pénzzel fenntartani? Mennyi áldást lehetne ez összeggel terjeszteni a nép körében. Ime, a szabadkőművesek az inség enyhítésére a legnagyobb erőfeszítéssel tudnak ingyenkenyeret adni az éhezőknek s ha az áldozatkészséget ébren nem tartják, lehet, hogy az éhséget csillapítani sem lehet. S míg egyrészt csak a legnagyobb lelkesedés teremtheti meg ezt a nagy jótékonytságot, addig az állam félmilliót dob oda a legléghőbb dologra: a játékszenvedély tenyésztetere. Vajon nem jobb volna ezt a roppant összeget ingyenkenyérre adni?

Most pedig már Bécsben is több magyar játszik a lóversenyen, mint osztrák. Az a legszomorubb jelenség, a mit a nap krónikása feljegyezhet.

Szinigazgató és hirlapiró.

(A titokzatos zsarolás újabb részletei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Beöthy Lászlónak a Nemzeti Színház igazgatójának Liptai Károly hirlapiróval támadt zsarolási ügye, mint előrelátható volt, egyre jobban elmérgesedik.

Ma Liptai bűnvádi feljelentést tett Beöthy ellen, mert tudomására jutott, hogy Beöthy közölte az egyes lapokkal az ő állítólagos tartóztatását a valóságnak meg nem felelő adatokkal.

Annak a két levélnek tartalmát közöltük már, a melyet Beöthy Keglevich intendánshoz intézett Meránba s a mely levelek fő bizonyítékát képezik Liptainak arra nézve, hogy Beöthy mily hamisan informálta mindkét esetben az intendást, a fővárosi színházi állapotokról.

Liptai ügyvédje ma a két levél lefotografálását kérte azon megokolással, hogy a titokzatos ügyben annyi rendkívüli momentum merült fel, hogy az okmányok esetleges kicserélése ellen is szükségesnek látja a védekezést. Egész kis Dreyfus-ügy keletkezik ily formán a főváros ezen legutolsó botránnyából, mert most már az okmányokat kezdi fotografálni, épp úgy, mint a Dreyfus ügyben. A két ellenfél közül, hogy melyik kerül azonban az Ordög-szigetre, az mind eddig kétséges.

A fővárosi lapok nagy része egyelőre nem foglal állást a Beöthy-Liptai ügyben s megjegyzi, hogy az nehéz is volna, mert az ügy még mindig nagyon bonyolult és homályos. Egy érdekes kérdést vetnek fel azonban az ügygyel kapcsolatosan.

— Mire való volt az az elmés ötlet, hogy Beöthy László a névtelen zsarolónak három színházi százast bankót küldött a zárt borítékban?

Nem lett volna elég egyszerűen a borítékot vagy benne üres levélpapírt küldeni el a postára? Hisz a zsaroló leleplezése nem attól függött, bankót vesz-e át az, vagy sem. Aki a levelet átveszi, nyilvánvaló lehetett, hogy az a zsaroló, akár van a levélben bankó, akár nincs. Ezt a fölösleges ötletet nem értik az emberek.

A rendőrség különben folytatta ma a vizsgálatot, a melynek során Liptai tegnapi vallomásának néhány részét a megidézett tanuk megerősítették.

HIREK.

A bankormányzó Aradhoz.

— Bilinski lovag levele. —

Arad, június 3.

Az osztrák-magyar bank kormányzója, Bilinski Leó lovag ma levelet intézett Salac Gyula kir. tanácsos, polgármesterhez, melynek egy részében köszönetét fejezi ki azon lelkes és szép fogadtatásért, melyben Aradon részesült.

De a levél nem áll meg a sablónos köszönet kifejezésénél, hanem további részében oly kifejezésekkel él, melyeket jól esik hallanunk egy osztrák államférfiu, volt osztrák minisztertől.

Bilinski a magyar hazafias tevékenységre kéri az ég áldását. Ebből látható, hogy minden emberi munkakörben a legbuzdítóbb rugó a hazafiasság, melyet idegenek egymás iránt való tekintetből s az egyetemleges föllendülésért elismernek. A hazafias érzés az egyetemleges emberi feladatok munkájában igen becsülendő erő. Erre kéri Bilinski az ég áldását a polgármesterhez intézett levelében, mely teljes szövegében így hangzik:

Nagyságos Polgármester Ur!

Azon vendégszerető fogadtatást, melyben Nagyságod Arad sz. kir. város nevében e napokban részesített, mult heti délmagyarországi utam legkedvesebb emlékeihez számítom.

Kérem Nagyságodat, fogadja e kiváló előzékenységért iegőszintébb köszönetemet s kegyeskedjék azt a városi képviselőtestület tagjaival is közölni.

Adja az Ég, hogy Arad sz. kir. városa, melynek szénitítésében Nagyságodnak több mint negyedszázados polgármesteri tevékenysége folyamán oly kiváló része volt, a közügyi és gazdasági tevékenység minden terén a haladó és hazafias alkotás szilárd várát képezze.

Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Bécs, 1901. évi május hó 31-én.

Bilinski, s. k.

Rituális vérvád.

— Ismét nagy hü-hó semmiért. —

Arad, június 3.

Dömsöd falu megirigyelte mindazon helyiségek kétes értékű dicsőségét, ahol nagy lármával a rituális vérvádat eszelték ki sokkal kisebb leleményességgel, mint roszakarattal a felekezeti béke megrontása céljából.

Most már Dömsödnek is meg van a maga szenzációja. A rituális vérvád feltalálója egy Horváth Bálint nevű gazdaember. A vádat pedig a következő esetből kovácsolta.

Dömsödon Stern Samuel birja a korcsmáltatási jogot. A korcsmában egy kis cselédleány végzi a takarítónői foglalkozást. Ehez a cselédleányhoz szokott eljárni a kis Horváth Julis, kinek gyakran jószántából segédkezett a házi foglalatokodásnál.

Egy szép napon a kis Julis nem jött haza. Volt nagy lótas-futás Horváthék házána, hogy hová is tűnhetett a Julis leány.

Nagy keresés után megtalálták a kis Julist Sternék padlásán mérgezési tünetek között.

Horváth Bálint nagyot ütött buta fejére, leült és megírta a bűnvádi feljelentést Stern Sámuel ellen, be is adta a pestvidéki törvényszékhez. Ebben a feljelentésben így okoskodott Horváth, hogy a leányt Stern zsidó zárta a padlásra, és neki nem is volt más célja, mint lemészárolni a kis Julist, a vérét venni, és azt Budapestre küldeni a zsidóhitközség címére,

mert az épít most egy új templomot, és az új templom felszenteléséhez kell a keresztényvér.

A bíróság a feljelentés alapján elrendelte a nyomozatot, mely furcsa eredményt derített ki. Azt ugyanis, hogy a kis Julis a cselédleánnyal felment a padlásra; a cselédleány abban a hiszemben, hogy Julis már lement, rázárta a padlás aítáját. A kis leány lármázott, de senkisé hallotta. A leány egy ideig várta, hogy majd csak kiszabadul börtönéből. Eközben megéhezett. Talált a padláson kendermagot, amit fogfájás gyógyítására találni falu helyen. Ez azonban már penészes volt, és így rontotta el alaposan a gyomrát.

A szolgálóleány mikor meghallotta, hogy falu szélén keresik a kis Julist, visszaemlékezett arra, hogy véle volt együtt a padláson, és így ment fel a padlásra, sejtve, hogy talán oda bezárta véletlenül.

Ennyire törpült le a hangzatos vérvád és Dömsödön most már jól mulatnak Horváth Bálint bűnvádi feljelentésén, különösen most, mikor meghallották, hogy a bíróság megszüntette Stern ellen az eljárást.

— **A király vendége.** Bécsből telegrafálják: Vilmos Ernő szász-veimar-eisenachi nagyherceg ma reggel ideérkezett. A pályaudvaron diszszázad fogadta. A király szintén a pályaudvaron várta a vendéget. Azonkívül ott volt a hadtestparancsnok, a városi parancsnok, a helytartó Sprecher, a 28. gyalogdandár parancsnoka, a kit a vendég mellé diszszolgálatra rendeltek ki, Apor őrnagy szárnysegéd, a német nagykövetség részéről Romberg követségi tanácsos, Bellov és Mirbach követségi titkárok és Bülow katonai attasé. A király megérkezése előtt kijöttek Ferenc Ferdinánd, Ottó, Ferdinánd Károly és Lipót Szalvator főhercegek. A király tábornagi egyenruhában és Szász Ernő házi rendjének nagykeresztjével jelent meg a pályaudvaron és ellépett a diszszázad előtt. Az udvari vonat berobogásakor a zenekar a „Heil dir im Siegerskranz“-ot játszotta. Ő felsége elébe ment az udvari vonatnak és rendkívül szívesen üdvözölte a nagyherceget. A nagyherceg ellépett a diszszázad előtt, azután a főhercegek, a tábornoki kar és a helytartó bemutatkozását fogadta, majd Ő felsége oldalán a Burgba hajtatott. A Burgba Golushowski gróf közös külügyminiszter, továbbá Paar és Bolfras főhadsegédek fogadták a nagyherceget. A nagyherceg délelőtt meglátogatta Ferenc Ferdinánd, Ottó, Ferdinánd Károly és Lipót Szalvator főhercegeket.

— **A vezérkar főnöke Aradon.** A temesvári 7-ik hadtest tábornokai, aranygalléros főtisztjei és vezérkari tisztjei tegnap Aradon tartózkodtak, hogy az átutazó Beck tábornag vezérkari főnököt üdvözöljék. Pontban 12 órakor érkezett meg a magas katonai személyiség, kinek, midőn a kocsiból kilépett, Wavrecska alvezéres, aradi tőrparancsnok tette meg a köteles jelentést. Azután Schwitzer temesvári hadtestparancsnokhoz lépett a vezérkari főnök s vele, nemkülönben a megjelent összes tábornokkal néhány szót váltott. A diszszázad és zenekar Beck kívánságára nem jelent meg a pályaudvaron. Husz percnyi tartózkodás után a tábornag tovább utazott Gyulafehérvárra, hol két hetet fog tereptanulmányozással eltölteni.

— **Uj felügyelőbizottsági tag.** A pénzügyminiszter a kormány részéről az aradi őcsanádi egyesült vasutak felügyelőbizottsági tagjává Kohányi Mór helyébe Tóttósy Géza dr. aradi kincstári ügyészt nevezte ke.

— **A szobor átvétele.** A város törvényhatósága által kiküldött bizottság Salac Gyula polgármester elnöklete alatt ma jelent meg az

új szentháromság-szobornál, hogy konstatalja, vajjon megfelel-e a mű az előirt feltételeknek. A bizottság megfelelőnek találta a szobrot s erről a legközelebbi közgyűlésnek jelentést fog tenni. A szobrot a szabadság-szoborhoz hasonlóan bekerítik és az elkerített helyet füvel ültetik be; a kerítés elkészítésére vonatkozólag a polgármester terveket fog készíttetni. A bizottság kimondta, hogy a szobor hátulso falára rávéseti a felavatás dátumát.

— **A minoritarend nagygyűlése.** A magyarországi minorita káptalan nagygyűlését július 15-én Aradon tartja. E közgyűlésen terjeszti elő dr. Csák Ciriák rendfőnök az aradi minoriták által tervbe vett új templom kiegészítési ügyét is. E közgyűlés választja meg a rendházak házfőnökeit, kormánytanácsosait és őrségi hivatalok képviselőit.

— **Aradi gazdák Debrecenben.** Az aradi gazdasági egyesület nemrég három napig tartó tanulmányi kirándulást rendezett Debrecenbe, hol a legszívélyesebb fogadtatásban részesültek. Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület most a közetközö köszönő levelet intézte Debrecen város polgármesteri hivatalához:

Hivatkozással az egyesületünk által f. hó 19—21-én rendezett gazdasági tanulmányi kirándulásra, elmulasztatlan és kedves kötelességünknek tartjuk egyrészt azon páratlan szíves és őszinte vendéglátásért, melyben a kirándulás tagjait részesíteni kegyeskedtek, másrészt azon odaadó fáradozásért, melylyel ezen kirándulás sikerét előmozdítani méltóztattak, legnagyobb köszönetünknek s egyszerűs mind azon óhajunknak adni kifejezést, vajha mielőbb lehetne alkalmunk Tekintetességtek ezen megbecsülhetetlen szíveségét viszonzni. Ezzel egyidejűleg van szerencsénk a nagyméltású földmívelésügyi miniszter urnak távirati üdvözlötünkre érkezett válaszát ide iktatni, mely szó szerint így hangzik:

„Nagyságos Vásárhelyi László urnak Arad. A szíves megemlékezést őszintén köszöni s a tanulmányut eredményeinek sikeres értékesítéséhez szerencsekívánatait küldi a kirándulásban tisztelt egyesületeknek Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter. Ezek után ujlag hálás köszönetünket nyilvánítva s egyesületünket Tekintetességtek további szíves jóindulatába ajánlva maradunk az Aradmegyei gazdasági egyesület nevében Vásárhelyi László ig. elnök. Kemény Szilárd titkár. Laehne Hugó, igazgató.

— **Egy érdekes ember halála.** New-Yorkban, mint egy amerikai lapban olvassuk, a minap meghalt Amberg Leó, a legkülönösebb amerikai magyarok egyike. Budapesten is sokan ismerték, ha nem is Amberg név alatt, mert a valódi neve Schönwald volt s nevét csak Amerikában változtotta törvényesen Ambergre.

A hetvenes évek elején Amberg — akkor még Schönwald, — nagy vagyonra tett szert az Egyesült-Államokban és hazatérve, Budapesten papirlemezgyárat alapított a Rottenbiller-utcában Szabó és Schönwald cég alatt. Schönwald a gyár révén lett híres emberré, — nem azért, mintha a gyár nagyon virágzott volna, hanem mert alkalmat adott az utolsó évtizedek egyik legérdekesebb pörére. A főváros ugyanis elrendelte, hogy a gyárat, mivel elbűzösíti az egész környéket, mint egészségtelent távolítsák el a városból. — A magyar ipartörvény ily esetekre, a gyár kisajátítását rendel, de ezt a törvényt sohasem alkalmazták. — Schönwald volt az első, ki bírósághoz fordult s követelte, hogy a főváros teljes kártalanítást nyújtson a gyárért. Tizenöt évig húzódott a pör s a cég meg is nyerte, de időközben oly sok végrehajtást eszközöltek a hitelezők a várandó kártalanítási összegre, s a költségek úgy megsaporodtak, hogy mire a főváros fizetett, Schönwaldra egy krajcár sem jutott. Beleunva az örökös pörlekedése, 1892-

ben újra Amerikába ment, nevét Ambergre változtatta s itt azóta mint kémikus működött. — Zseniális ember volt, ki gyakran közel volt, hogy valamely találmánya révén milliommossá legyen, de valósággal üldözte a sors és az utolsó percben mindig akadt valami, ami romba döntötte legszebb terveit. — Legutoljára Woodbridge-n, N. J., alapított vegyészeti gyárat, hol etilklorid-ot gyártott. E gyógyszered eddigelé csak Párisban gyártották és gyár nagy jövőnek nézett elébe. Amberg már évek óta idebajbang szenvedett, közvetlen halálát azonban vérmérgezés okozta.

— **Előléptetés.** A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság főnöke Schannen Lajos, volt aradi, jelenleg szegedi dohányjövédéki tisztet, a X. fizetési osztály II-ik fokozatából, ugyanazon fizetési osztály I-ső fokozatába 2000 koronával javadalmazott magyar kir. dohányjövédéki tiszté léptette elő.

— **Szerencsétlenség a Deák Ferenc-utcában.** Tegnap délben, mikor a Szentháromság-szobor sátorából a város kocsiján a székeket hordták el, a kocsikba fogott lovak megbokrosodtak s végzetessé várható szerencsétlenséget okoztak a Deák Ferenc-utcában. Mikor ugyanis a székeket visszavitték a Baros-parki kioszkba. A munka elvégzése után nyolc városi cseléd kocsira ült s a tüzoltó-laktanya felé hajtott. A Deák Ferenc-utcában szembe jött velük egy egyfogatu bérkocsi, ettől a lovak megijedtek s örült vágatásban haladtak a reformátos templom irányába. A közelgő szerencsétlenséget látva, a kocsiról hárman leugrottak. Ezeknek kisebb horzsoláson kívül semmi bajuk nem történt. A kocsin maradt négy városi cseléd s kocsis pár lépéssel tovább kibuktak a kocsiból s eszméletlen állapotban estek a kövezetre. A sérült kocsisokat a tüzoltó-laktanyába vitték, ahol nemsokára megjelentek Masztigh Emil rendőrtiszt, Leitner Ernő dr. és Avarffy Imre dr. orvosok, kik segélyben részesítették a sebesülteket, Kotroczó András kocsist, Lupsa Pál, Milinkovics László, Lukács György, ki agyrázkoagyrázkodást szenvedett és Zsivanovics Vaszát. Ezek mindegyike karján, vállán, fején vagy az oldalán kapott súlyos sérülést.

— **Megégett asszony.** Silberknopf Manoné 57 asztendős budapesti magánzó ma reggel a Rottenbiller-utca 36-ik szám alatt levő lakásán spirituszlángon reggelit főzött. A gyorsforraló feldőlt és a szesz lángja az asszony ruhájába kapott. A szerencsétlen össze-vissza égett. A mentők a Rókus-kórházba szállították. Égési sebei életveszedelmesek.

— **A hőség.** A legöregebb emberek is annyit izzadnak most, mint soha életükben nem. Mindenki a hőségről panaszkodik. Junius hónap, s nyárelő hava már előre kóstolót ad a jövő kánikulából. A hirtelen hőség aktuálisá tette most egyszerre a váson nyári ruhát, a könnyű szalmakalapot, a fagyaltot, az útazást. Hűvös modoru emberekre most meg sem haragszunk, egy fagyos kézszorítást többre becsülünk most, mint a legforóbb kézszorítást. Kedvenc olvasmányaink az Eszaki sark utazóinak utleírásai. Legrosszabbul járnak azok a poéták, akik a szív melegéből irnak. Máskor, télen a durozó kályha mellett kellemes olvasni az ilyen meleg sorokat, de most az előkánikulában a költő csak úgy tarthat számot érdeklődésünkre, ha kedvese rideg és hideg magatartásáról beszél. Mi városiak még valahogy keservesen elmulatunk a hőségen, de kint a gazdák már félni kezdenek a nagy hőségtől. A vetés a forróság miatt hervad és sárgul. Megindító némely helyen, hogy a hitbuzgó földműves nép zászlóval jár bucsura és panaszos énekekkel kér esőt a száraz, szinte meggyuladt földre. Talán az ájtatos könyörgés okozta, hogy ma délután megkönnyörültek az égiek az összeperzselt földön s élénk villámlás, dörgés közt jótékony záport zuditottak ránk. A hirtelen jött eső lehűtötte ugyan a levegőt s megaztatta némileg

a szomjas földet is, de még mindig kevés, kevés az eső.

— **Uj hatfilléres levélbélyegek.** A kereskedelmi miniszter a hivatalos lap mai száma szerint a hatfilléres levélbélyegek színét az eddigi vörösbarnáról *zöldösbarnára* változtatta. Az eddigi hatfilléres bélyegek folyó évi december 31-ig lesznek érvényesek s az új bélyegeket a mostani készlet elfogyta után bocsájtják forgalomba.

— **Elsülyed hajó.** Hajókatassztrófa történt tegnap reggel Szeged alatt a Tiszán. Egy gabona szállító hajó nagy értékű rakományval elsülyedt. Napok óta folyt a berakodás *Weisz* Jakab és Mór budapesti gabonakereskedők uszályhajójára, mely az alsóvárosi közraktár előtt horgonyozott. A „Gizella“ nevű hajóra gabonát raktak föl s tegnap reggel már 8000 métermázsa élet volt behordva a hajóba. Ekkor történt a szerencsétlenség. A hibás teher elosztás következtében a hajó *derékban kettéropant*, feneke szótnyílt s *sülyedni* kezdett. A munkások eleintén erőt akartak venni a hajón, de hamar meggyőződtek, hogy nincsen segítség: a hajó menthetetlenül el fog sülyedni. Így tehát a rajta lévő áru mentéséhez láttak. Négyezeröttszáz métermázsa gabonát sikerült kihányniok a hajóból, de a többi odaveszett. A hajó viz alá sülyedt s vele együtt elmerült a még rajtalevő 3500 métermázsa élet is. *A kár 25-28 ezer forint.* A hajó s a rakomány biztosítva volt. Megejtették a vizsgálatot s megállapították, hogy a hajó elsülyedését aránytalan megterhelés okozta. A biztosítási eljárás befejeztével kijelentette a társaság, hogy a hajó értékét s emellett háromezer métermázsa gabona árát hajlandó megtéríteni. A kiegyezés már megis történt.

— **Szocialisták kongresszusa.** A mai szocialista kongresszuson elhatározták, hogy a közeledő képviselőválasztások alkalmából már most akciót indítanak jelöltek érdekében. E szerint az ország 60 kerületében állítanak fel szocialista képviselőjelöltet, a többek között *Aradon, Szt.-Annán, H. M. Vásárhelyen.*

— **Adomány. Vásárhelyi Béla** főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigatója, a román pünkösdi ünnepek alatt Csermőn járván, az ottani gör. kel. román egyháznak 200 koronát adományozott. A nemes adományért lapunk utján fejezi ki köszönését *Popovits* Demeter csermői gör. keleti román lelkész.

— **Betörők egymás ellen.** Ritka eset történt e napokban az alsó-bácskai Gospdince nevű községben, ahol — mint nekünk írják — két híres betörő, kik évek óta folytatták együtt a betöréseket, e napokban egymás ellen törtek. *Dinácski* Totó és *Avramov* Dusanak hívják e két jeles férfit. Nehány év óta közös keresetre dolgoztak. Bebarangolták az egész Bácskát, gyakran megfordultak a Szerémségben is és ahol valami értékesebb dolgot kiszimatoltak, azt okvetlenül megszerezték. Munkájukban rendkívül óvatosak voltak, ugyannyira, hogy még a szomszédjaik sem sejtették, hogy a két ember együtt végzi a legveszedelmesebb betöréseket. Ki tudja, hogy meddig üzhettek volna gonosz munkájukat, ha egy értékesebb zsákmányon össze nem vesznek. *Dinácski* és *Avramov* ugyanis a múlt hetekben Eszéken kirabolták *Donáth* Simon ékszerész üzletét, a honnan mintegy 18—20,000 korona értékű ékszert vittek el. A két betörő megosztotta a zsákmányon, mert mindegyiknek külön orgazdája volt. Az osztoszkodásnál azonban egy briliáns karperecet *Dinácski* eldugott s azt magának tartotta meg, azt állítván, hogy elvesztett. *Avramov* ezért bosszút forralt s másnap éjjel ellopta *Dinácski*tól az összes ékszereket és készpénzt, amelyek még más betörésből is származtak. *Dinácski* ugyanis az összeharcolt tárgyakat az istállóban egy ládában rejtegette, amiről csak *Avramov*nak volt tudomása. *Dinácski* a múlt pénteken akart tudni a rablott holmikon, mikor azonban elő akarta őket szedni, csak hült helyét találta a drágaságok-

nak. Rögtön felkereste *Avramov*ot és követelte vissza az ékszereket, mert tudta, hogy más nem vihette el. A fölhívás azonban eredménytelen maradt, sőt össze is veszték. Szombaton éjjel azután *Dinácski* meglepte *Avramov*ot, mikor az udvaron aludt és egy baltával agyonverte. *Avramov* felesége ekkor mindent elmondott a csendőrségnek. A vallomásból kifolyólag már eddig is nyolc nagyobb szabásu betörés derült ki, melyek *Dinácski* és *Avramov* hajtottak végre. A vizsgálóbíró és ügyész most várják a helyszínére.

— **Gyilkosság szerelemföltésből.** Ma hajnalban gyilkosság történt a fővárosban. Egy munkásember szerelemföltésből *megölte a kedvesét s aztán a Dunába ugrott*, de még idejében utána mentek, kimentették és letartóztatták. Az esetről tudósítók ezt jelenti: *Schmalcz* Julia munkásleánynak, aki a *Lustig* és *Beck*-féle gyárban dolgozott, hosszabb idő óta viszonya volt *Chovanetz* István munkásemberrel. Legutóbb ráunt a leány régi kedvesére és egy másik legénygyilkos kötött barátságot. *Chovanetz* kérte, hogy térjen hozzá vissza, de a leány hallani se akart erről, sőt kijelentette, hogy vasárnap már az új kedvesével akar mulatásra menni. El is ment. Egyik korcsmából a másikba jártak, *Chovanetz* az elhagyott szerető, mindig utánuk. Ma hajnalban aztán megelégette a leány a táncot és hazament. *Chovanetz* nyomon követte és a visegrádi-utca 65. számú ház előtt megállította.

— *Visszajősz e hozzám Juli* — kérdezte tőle.

— *Soha*, felelt a leány és futásnak akart eredni.

— *Akkor meghalsz hűtlen!* — kiáltotta vérben forgó szemmel az elhagyott szerető és kést rántott elő, amelylyel *sziven szurta a leányt.* *Schmalcz* Julia összerogyott és *nyomban meghalt.* *Chovanetz*, amikor látta ezt, megfordult és egyenesen a Dunának tartott. Egy csomó ember üldözőbe vette, de nem tudták elérni. *Chovanetz*, amikor a parthoz ért, *beugrott a Dunába.* A hullámok összezsaptak feje fölött és már-már úgy látszott, hogy elpusztul, amikor néhány ember *utána vetette magát.* Nagy küzdelemmel ki is mentették a vízből és átadták a rendőrség embereinek. A meggyilkolt leányt a bonctani intézetbe szállították.

— **Eljegyzés.** *Ehrenberger* Mátyás Temesvárott állomásozó cs. és kir. 7 számú hadtest tüzérezredbeli szakaszvezető eljegyezte *Aradon* özv. *Deák* Jánosné kedves leányát, *Teréz* kisasszonyt.

— **Az anabaptista pénze.** *Frecska* János szarvasi gazda hét év előtt az *aradi* országos vásáron elvesztette 270 frttal terhelt pénztárcáját, melyben egyéb irományai is voltak. Nem kis meglepetést hozott a hét elején egy aradi levél, melyben a „becsületes megtaláló“ azt írja neki, hogy ő találta meg a 270 frtot, s amennyiben most anabaptista lett, szívesen átadja a talált összeget, csak jelentkezék nála hiteles bizonyítvánnyal, hogy tényleg ő az a *Frecska*, ki a pénzt elvesztette. A szarvasi gazda beutazott *Aradra* s tényleg megkapta pénzét. Az összeg után járó 7 évi kamatot elengedte a hívőnek.

— **Rejtélyes holttest.** A közeli *Temes-Kisfalud* lakóit rejtélyes bűneset tartja izgalomban. Nyolc nappal ezelőtt eltűnt egy asszony, ki a közeli uradalmi pusztáról hazatérőben volt s onnan egy nős férfitől, kivéi viszonyt folytatott, 65 forintot kapott. Tegnap a kisfaludi vizimalmok között kifogták e nő holttestét, feje azonban a felismerhetetlenségig össze volt vagdálva. A pénzt nem találták meg nála. Erős a gyanu, hogy a szerencsétlenül járt nőt meggyilkolták és azután kirabolva, holttestét a *Marosba* dobták.

— **Gyilkos muzsikuskok.** A mulatások történetében talán most fordult először olyan esett elő, hogy nem a vendég verte meg a cigányt, ha-

ném megfordítva: a muzsikuskok verték meg, még pedig *agyonverték* egy vendéget, aki nem akart fizetni neki a zenéért. A dolog úgy történt, hogy *Kaba* János, *József* főberceg *horgostói* uradalmanak béres gazdája bevásárlások végett Szapárligetre ment. Mikor dolgát elvégezte, a bevásárolt holmikat felpakkolta, két szintyei merősével, akikkel a piacon jött össze, betért egy korcsmába, hol pálinkázni, később pedig, jó kedvük kerekedvén, cigány muzsika mellett mulatni kezdtek. A muri végével fizetésre került a dolog, a társaságnak azonban elfogyott a pénze, a cigányoknak már nem jutott. A banda úgy megverték *Kabát*, hogy az lakásán *meghalt.* A muzsikuskok elmenekültek a községből, a kisjenői főszolgabíróóság körözésére azonban már megtalálták és letartóztatták őket a csendőrök.

— **Guttenberg-ünnepély.** Fölkértek min-azon urak, kik szívesek voltak az aradi nyomdászok által rendezendő jótékony célú *Guttenberg* János emlékünnepekre rendezőséget elfogadni, f. hó 6-án (csütörtökön) délután 3 órakor a nyomdász-egyleti helyiségben (Magyar-utca 21.) *okvetlen* megjelenni szíveskedjenek az elnökség.

— **Osztrák piszkolódás.** A székesfőváros tanácsának V. adó-ügyosztálya tudvalevőleg tavaly megszűnt és a közadók kezelése körüli teendők a kerületi előljáróságok körébe utaltatott. Erről a változásról *Halmos* polgármester, körlevéllel értesítette a községi előljáróságokat Magyarországon és Ausztriában. Egy ilyen körlevél jutott *Waiern* karinthal község előljáróságának is, de a levél ma visszajött felbontatlanul, ékes jegyzetekkel a borítékon. A hang, amelyen e jegyzetek írva vannak, méltó *Waiern* község előljáróságához. Ez áll a borítékon: „*Kann in Waiern nicht gelesen werden*“ (Waiernen nem tudjuk elolvasni.) Továbbá: „*Retour zu den Magyaren nach Budapest. Frechheit!*“ (Vissza a magyarokhoz Budapestre. Pimaszság!) Végül a portómentesség is szemet szurt az osztráknak, amennyiben megjegyezte: „*Das auch noch!*“ (Még ez is!) A budapesti városházán nevettek a komiszkodáson, s így a *waierni* előljáróság csalódott céltatosságában, mert bizonyára azt hitte, hogy bosszankodni fognak rajta azok a magyarok.

— **A fürdés áldozata.** *Kozár* István dabasi születésű huszonhat esztendő s napszamos tegnap a budapesti *Röck*-féle gyár szomszédságában a szabad *Dunában* fürdött. Hirtelen elmerült és megfult.

— **A lelkiismeret mint áruló.** *Lehner* Katalin 21 éves ottensheimi cselédleány egy pár hét előtt eltette láb alól másfél éves kis gyermekét. Azóta nem volt se éjjele, se nappala, mindig félt, hogy bűne napvilágra kerül. Tegnap délelőtt egy csendőr a ház előtt megállt szivarra gyujtani a leány azon hiszembben, hogy ez érte jön, annyira megrettent, hogy a csendőr elé futott, ott térdre vetette magát s bevallotta bűnét. A csendőr előbb csak nézett, de azután feltalálta magát s kivallatta teljesen a bűnös leányt. A vallomás után megtette ellene a feljelentést. A gyermek hulláját egy tíz méter mély kutban találták meg, nyakán egy darab súlyos gránit kő csüngött.

— **Víz helyett rézoldatot ivott.** *Dán* János békési illetőségű napszamos nagyon megszomjazott. Hamarjában nem talált más vizet, mint egy rézedényben lévő. Ezt ki is itta, de vesztére mert az állott víz rézoldatos volt s az emberen ivás után a mérgezés tünetei mutatkoztak. A megjelent inspekciós orvos *Dán* Jánost beszállította a kórházba.

— **Miniszterelnök mint tanítónő.** A bolgár miniszterelnök, lovag *Karavelov* midőn nejét elvette, az egy szófiai leányiskolában tanítónő volt. Az asszony annyira szereti pályáját, hogy dacára férje magas rangjának, nem akarja azt

Solymossy Lajos br. orsz. képviselő beszámoló beszéde.

Elmondotta Borosjenőn, 1901. május 28-án.

Tisztelt Uraim! Kedves választóim!

Immár négy éve elmúlt, hogy önök megtisztelték azon bizalommal, mely bizalomnak erejénél fogva önöket az ország színe előtt, a magyar képviselőházban képviselem és nevükben a törvényhozási jogot gyakorolom.

Nem akarok bővebb említést tenni arról, hogy ezen hivatásom mindennapi egyszerű munkáskörömből, sokszor nyugalmamból és a családi élet csendjéből ragadott ki, mert minden áldozat csekély viszonyítva azon megtiszteltetéshez, melyet önök a megválasztás ténye által velem szemben gyakoroltak.

Mennyire feleltem meg kötelességemnek, azt az önök ítélgetére bízom, de én nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy bizalmukkal sem nyiltan, sem titokban soha vissza nem éltem, a mit nekem, ismerve itthoni munkálkodásomat és egyéniségemet, el is fognak hinni.

Meglehet, talán az illendőség megkivánta volna, hogy évenként egyszer megjelenjek az önök nyilvánossága előtt, azonban mai nap ez már nem is szokás és azon szempontból, hogy tájékoztassam önöket a törvényhozó testület munkássága felől, felesleges is. A sajtó kifejelettsége folytán oly kimerítő tudósításokat kapunk ma, a minő tájékozottsággal a legtöbb képviselő nem is bírhat, nem lévén hivatása az események kutatása!

Hogy kimutassam a parlament munkásságát az elmúlt öt évben, nem kell egyéb, csak felütnöm ezen évek törvénykönyveit és utalnom azon életbe vágó törvényekre, melyek azok lapjain nyomva vannak és feltalálhatók, hogy ezen törvények azonban minden egyént és minden osztályt egyetemlegesen ki nem elégítenek, az nagyon természetes, mert oly különbözőek az egyéni érdekek, hogy teljes lehetetlen oly törvényt alkotni, a melynek intézkedései egy vagy másik érdekkörrel ellentétbe ne jöjjenek. A mit követelhetünk egy jó törvénytől, az lehet, hogy az általános érdekeket és szükségleteket kiegyenlítse, rendelkezéseiben igazságos legyen s jogainkat biztosítsa, megoltalmazza.

Nem akarom felsorolni azon különböző és apró törvényeket, melyeknek létrehozását az államkormányzat sima, gyors, célszerű és előirt folyamata úgy bel mint külföldi viszonylatokban tett szükségessé, hanem csak azokról emlékezem meg rövid pár szóval, a melyeknek hatásait közvetlenül tapasztaljuk, ezeket három főcsoportra oszthatom. Az első csoportban vannak az igazságügyi törvények, a minő az 1896. XXXIII. t. c. a bünvádi perrendtartásról, az 1897. évi XXXIII. t. c. az esküdtbírókokról, az 1899. XV. t. c. Az országgyűlési képviselő választások feletti bíráskodásról szóló törvények. Mind a három új gyakorlatokat van hivatva meghonosítani, — hogy célszerűen és jó eredménnyel-e, azt a velük foglalkozó bírák és jogászok fogják legjobban megítélni, de különösen meg fogja mutatni a jövő. — Részemről nem pártolom azon körülményt, hogy a bünvádi perrendtartásból kifolyólag a nyomozások a közigazgatási tisztviselőkre hárítottak a nélkül, hogy egyéb teendőik apasztattak volna, vagy hogy kiegészítő erőket kaptak volna, pedig már amúgy is eleget megvannak terheve.

A második csoportba sorozom a hozott szociális törvényeket, minő a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásról, a lelkeszi jövedelem kiegészítéséről, a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről, a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről, a községi és némely más erdők állami kezeléséről, a vízmunkálatokról, az ut és vasut építésnél alkalmazott napszámosok és munkásokról, a gazdasági munka vállalkozók és segédmunkásokról stb. szóló törvények.

Rövid pár szóval nem is lehet ecsetelni azokat a kitünő és emberbaráti vállalatokat, melyeket ezen törvények megvalósítani és szolgálni vannak hivatva, de lelki megnyugvással tekintek vissza a múltba, ha elgondolom, hogy ezeknek megalkotásánál jelen lehettem és közreműködhettem.

A 3-ik gazdasági törvények csoportjában felemlitem a mérsékelt áru marhasoról, a szeszforgalmi adóról, a cukor és sörfogyasztási adóról szóló törvényeket, mint olyanokat, melyek bennünket legközelebről érdekelnek.

Az elősorolt törvények számából és minőségéből, melyekhez azonban még sokat lehetne felsorolni. látható tehát, hogy a mandatumának leteléséhez közel járó törvényhozó testület az időt tétlenül nem töltötte. bár sokkal rövidebb időhatárok közé is lehetne a képviselőház munkakörét beilleszteni és az ország adózó közönségét ezen címen terhelő óriási költségét apasztani. Legalább egy millió koronát meg lehetne takarítani, s ezen összeget jótékony célú társadalmi intézmények létesítésére fordítani, mennyi nyomornak az enyhítésére fordítani.

Köztudomású, hogy az 1867. évi XII. t. c. értelmében az Ausztria és Magyarország között tíz évről tíz évre megújítandó szokott közös vám és kereskedelmi szerződés 1897. év végével lejárt, és dacára annak, hogy a magyar kormány a szükséges intézkedéseket megtette, még ez ideig újra létre nem jött, a mi különösen az első éven sok zavarra, ijedtségre és közigazgatási téleneségre adott alkalmat. A magyar törvényhozás megalkotta ugyan a kiegyezési törvényeket a viszonylagosság elvén, de ezek nem tekinthetők véglegeseknek mindaddig, míg Ausztria is hasonló törvényeket nem hoz, s a mint az osztrák kormány az ausztriai alkotmány 14. §-a alapján évről-évre intézkedik, úgy ő felsége is évről-évre kénytelen dönteni a közös hozzájárulás, az ugynevezett quota aránya felett.

A kiegyezés létrejöttének a késedelme egyrészt annak tulajdonítható, hogy Ausztriában megszoktak bennünk magyarokat adózó közönségnek tekinteni, s most nem tetszik a mi felébredésünk, a saját érdekeinknek az előtérbe hozása, erőteljes támogatása, jogaink megadásainak a követelése és érvényesítése s így mindenféle akadályokat gördítenek, olyan követeléseket támasztanak, a mit mi meg nem adhatunk.

Másrészt tulajdonítható az osztrák képviselőházban uralkodó állapotoknak, melyeknél fogva a kormány egy többséget összehozni nem képes. Az Ausztriát alkotó sok tartomány képviselői annyi különféle és széthúzó érdekeket képviselnek, és ezek annyi apró fraktúra osztják, hogy mindezen fraktióknak az érdekeit a kormány ki nem elégítheti a nélkül, hogy a közös államiséget, az állami egységet ne ve-

szélyeztetné. Tebát egy az összeséget életbe-vágóan érdeklő kérdés hajótörést szenved a partialis érdekeken, s itt is ismétlődik azon sajnós körülmény, hogy a mint egyéni érdekekből keletkeznek országos dolgok, úgy országos érdekű ügyek halogatást szenvednek, egyéni érdekek kedvezményezése folytán!

Bármennyire késsék azonban a kiegyezés megoldása, szerény véleményem szerint azt meg kell kötni, hiva vagyok a kiegyezésnek nemcsak közigazdasági, hanem politikai szempontból is.

Mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy ez idő szerint Magyarországon főleg nyers terményt produkálunk, míg Ausztriának kiválóan fejlett ipara van és így Magyarország és Ausztria egymásnak természetes fogyasztója oly módon, hogy a fogyasztás különféle kezelésekkal és vámokkal nincs megdrágítva. A míg mi terményeinket a közelben adhatuk el a míg mi szükségleteinket a közelből szerezhetjük be, nincsen értelme annak, hogy mért keressünk fel távoli vidékeket, tudjuk kicsinyben nagyon jól, hogy a távolság az eladási árt csökkenti, a beszerzési árt pedig emeli, természetesen a termelő és a fogyasztási hely közötti távolságot értve. Igaz, hogy nemcsak Ausztria van a közel szomszédunkban, de ezzel szemben azt állithatom oda, miszerint miért ne nyujtanánk mi Ausztriának vagyonforrást és Ausztria nekünk, a mikor az európai államokkal szemben a küzdelemben egymás támogatására vagyunk utalva, avagy mindketten egészen idegeneket gazdagsítsunk, keresetünk pénzforrásait idegen nemzetek erőgyarapításához vezessük le. Ennyire önzök szemrehányás nélkül mindnyájan lehetünk.

A gazdasági különválás maga után vonná a politikai különválást, a mi feltétlen meggyengülésünket vonná maga után, az európai nagyhatalmak közül való visszalépésünket, vagy van-e köztünk egy is, ki ellenkezőjét állítani tudná? A mint egyszer politikailag különválnánk, csakhamar megszűnnénk magyar nemzet lenni, Ausztria felszivódna a német birodalomba, mi beolvasztatnánk másüvé. A mi gazdasági és védelmi erőink nem oly nagyok és fejlettek, hogy egy különválást szívünkbenől óhajtánánk.

Azonban, ha hiva is vagyok a kiegyezésnek, nem állítom, hogy minden áldozatot meg kell hoznunk feltétlenül. Minden áldozatnál van kisebb áldozat, mit hozni lehet, hogy a nagyot elkerüljük, a veszedelmet megelőzzük, — ilyen áldozatra hajlandó vagyok, de kiszolgáltatni magunkat kegyelemre — nem kívánom s ha azt látom, hogy Ausztria követeléseiben a méltányosság határai közé vissza nem tér, az önálló vámterületet fogadom el, a mint hogy a magyar kormány is megtette és megtenni fogja mindazon intézkedéseket, a melyek a külön vámterület berendezéséhez, a vámsorompó felállításához szükségesek. Míg ezen időpont e nem érkezik, legyünk türelemmel és kitartással!

Mielőtt bevégezném beszédemet, röviden nehogy figyelmeiket tulságosan igénybe vegyem még egy körülményről óhajtók megemlékezni.

Emlékeznék önök azon parlamenti forradalomra, mely immár két éve mult, hogy magyar képviselőházban kitört. Mik voltak a indító okai, azt nem keresem, úgy is tud-

mindenk, hogy egyebet ne emlitsék, az óriási elkeseredettség az akkori kormányelnök személye ellen. Hetekig, sőt hónapokig tartott a forradalmi állapot, minélfogva a képviselőháznak teljes munkaképtelensége beállott és az ország lakossága feszült, sőt aggódó figyelemmel nézett a bekövetkező események elébe. Hogy én minő magatartást tanusítottam, mindnyájuk előtt ismeretes. Nem pártoltam a mozgalmat, mert mélyreható következményektől tartottam és így örömmel fogadtam azon időpontot, midőn a nyugalom és béke helyreállt Széll Kálmán jelenlegi miniszterelnöknek, a providentialis államférfiúnak az ország ügyeinek élére állításával, a kinek talán minden ténykedésével nem is volna valaki megelégedve, azt annak kell tulajdonítani, hogy hatalma daczára bizonyos tekintetekben kezei neki is kötve vannak.

Részemről Széll Kálmán kormányelnöknek hiva vagyok, politikája iránt bizalommal visel-

tetem mindaddig, míg székfoglalása alkalmával tartott beszédjében kifejtettekhez ragaszkodik és azoktól el nem tér.

Hive vagyok, mert:

1. A pártok viszálya helyett az egymás közötti békességet támogatja s igyekszik előre mozdítani, mely körülmény álláspontunkat kifelé erősíti.

2. Az 1867. évi XII. t. c. álláspontján áll, mely törvényre csak azt állithatom, hogy minden egyes elolvasása csak újabb elragadtatással tölti el.

3. Az állam háztartásának egyensúlyát fenntartani igyekszik.

4. Az állam és az egyház jogainak, a megalkotott intézmények épségben tartása mellett — a felkezesi békének és az állam és egyház közötti jó viszonynak megóvása mellett küzd.

5. Minden körülmények között szem előtt tartja azon körülményt, hogy a közjót Magyarország földművelésügyével áll kapcsolatban és ennek állapotától van minden gazdasági ág fejlődése feltételezve.

6. A közigazgatás államosítását úgy igyekszik megoldani, hogy az önkormányzat a maga valóságában meg ne sebeztesse.

Ezek azon elvek, melyet minden igaz magyar honfiúnak vallani kell, és így vallom én is itt a választóim színe előtt teljes önérettel, mert meg vagyok győződve, hogy mindnyájuknak és az egész kerületnek beleegyezésével és hozzájárulásával találkozom.

Magamat továbbra is jeindulatukba ajánlom.

Mittner József

ARAD.

A BÖHN-FÉLE

szabadalmazott biztonsági

tető-cserepek

főraktára.

Távirat:
Mittner József Arad.

Arad és vidéke és az erdélyi részekre.

Telefon szám
89.

Az építőmester urak és az építeni szándékozó közönség szives figyelmébe ajánlom

az itt rajzban feltüntetett biztonsági tető-cserepet, mely fedő-anyaggal már eddig is szerencsés voltam bebizonyítani, hogy páratlanul előnyös minden egyéb tető-fedésre használni szokott anyaggal szemben és pedig:

1-ször azért, mert annyira könnyű, hogy bátran alkalmazható régi zindely fedelek átfedésére annélkül, hogy a fedélszéket féltetni kellene a túlterheléstől;

2-ször a Böhn-féle szabadalmazott cserep pragnálva van, miért is a vizet nem veszi magába és így a fedélszéket soha nem engedi nedvesíteni, miáltal megóvja a korhadástól; továbbá nem rakodhatik le rá piszok, s nem mohosodik be; mert az esőzés azt mindég csak lemossa és így örökösén csinos és tiszta marad, úgy, hogy még évek hosszú sora után is mindég ujnak néz ki; továbbá a javítás elő nem fordulhat, mivel szélvihar ellen minden egyes cserep a léczhez sodronnyal lekötethető, a gerinczfedő cserepek pedig akként kapcsolódnak egybe, hogy a külsőleges habarcsali bekenés nemcsak hogy nem szükséges, de teljesen fölösleges. nem úgy, mint a régi fajú közönséges cserepeknél, amelyet minden 3—4 évben javíttatni, illetve habarccsal felkenetni kell, ami igen költséges, annyival is inkább, mivel a tetőni mázskálással is sok cserep törik el.

Továbbá a fent elősorolt előnyeinek kivül a Böhn-féle biztonsági cserepekkel a fedés bámulatos olcsó, olyannyira, hogy -méterenként 70—85 krajczár közt váltakozva, kész fedélet minden anyag fuvar és munkabér általmi hozzáadásával, szóval egész készen átadva elvállalok és azt kívánatra minden előleg nélkül készítem vagy szállítom a biztonsági cserepeket 25—37 forintig ezer darabot minőségienként váltakozva, de a legolcsóbbért is a felelősséget elvállalom.

Szállítok továbbá közönség s fedélszerepet, kézvert és sajtolt téglákat is a legjobb minőségben és a legjutányosabb áron.

Végül arra vagyok bátor az építető közönség figyelmét felhívni, hogy most újabban ismét felléptek Aradon a használatból már rég kizárt falczos-cserepek árusításával, amelyek annyira hasonlítanak a Böhn féle biztonsági cserepekhez, hogy azt a kevésbé szakértő közönség nem tudja az általam szállított biztonsági átfedő-cserepektől megkülönböztetni, miért is csak azt kérem Böhn-féle biztonsági cserepeknek elősmerni, amelynek mindenikén Böhn Kikinda, Zombolya vagy Lugos czég-nyomat olvasható, mert amilyen ez nem áll, az csak közönséges falczos-cserep, amelyeket a legelősmertebb szaktekintélyek kizártak a használatból, mivel nehezek, s az eső befolyik a padlásra és a fedélszéket elkorhasztja.

Végül minden legcsekélyebb cserépfedel javításokat a legjutányosabban és legpon-

tosabban végeztetem.

A nagyérdemű közönség szives megrendelését kérve, maradok

tisztelettel

Mittner József,

Arad, B. Választó-utcza 17. sz.

☛ Telefon szám 89. ☚

Magyar királyi államvasutak.

79756—1901. számhoz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a budapesti nyugoti új műhely telepen előállítandó iroda épület és munkás étterem létesítéséhez szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. szám III. emelet 14. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi június hó 11-én déli 12 óráig benyújtandók alóli igazgatóság építési főosztályában (Teréz-körút 56. szám. II. emelet 10 ajtó)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 80 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a budapesti nyugoti új műhelytelepen létesítendő irodai épület és munkás-étterem építési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi június hó 10-én déli 12 óráig 3200 azaz Háromezerkétszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényel adandók fel.

Budapesten, 1901. évi május hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomást nem díjazunk.)

elhagyni. Így a bolgár miniszterelnök neje még most is reggelinkint pontosan megjelenik az iskolában és oktatja a kis leányokat épp oly ambícióval, mint többi kartársnői.

— **Bó istenáldása.** *Dragalina* György galsai kis birtokos és neje, *Dirlea Perszida* 18 év óta házastársak s ezen idő alatt 20 gyermekük született. E lehetlenségnek látszó körülmény mégis való, mert négyszer iker gyermekük született. A gyermekekből 6 van életben, 14 meghalt.

— **Lázadás egy pópá ellen.** Nagy forrongás híre érkezik *Valkán* községből. A görög keleti vallású lakosság fellázadt tulajdon pópája *Oprian* István ellen és tömegesen át akar térni a görög katolikus vallásra. Az ok régebb keletű. A hivek már több ízben feljelentették papjukat azért, hogy kicsapongó életet folytat, hiteseleőségét elűzte a háztól és gazdasszonyával él együtt, a kitől gyermekei is születtek. Törvénytelen gyermekeit saját nevére, mint *törvényes gyermekeket* írta be az anyakönyvbe. Ezenkívül erőszakoskodik és durván viselkedik hűveivel szemben. Hivatalos dolgait elhanyagolja s csak a sportnak, a vadászatnak él. A vadakra az *aradi* szentszék kötelezte a pópát, hogy botrányos életmódjával, különbeni hivatalvesztés terhe mellett szakítson. Azóta hónapok multak el, s minden maradt a régiben, sőt tetézte a pópá a botrányokat azzal, hogy több ízben ütlegelte hűveit. Az elkeseredett románok, látva azt, hogy papjuktól szabadulni sehogy sem tudnak, elhatározták, hogy mindannyian a görög katolikus hitre térnek át. Ebbeli szándékukat illetékes helyen be is jelentették már.

— **Megrugta a ló.** A Bockó-utcában ma délelőtt 11 órakor egy fuvaros kocsijával elütötte *Bodó György* 20 éves szolgaleányt. A lovak *Bodónak* a ballábát rugták meg a boka felett, aminek következtében az súlyosabb természetű sérülést szenvedett. *Pozsgay Lajos* dr. főorvos bekötötte *Bodó* lábát és a kórházba szállította.

— **A magyar mágnes tyukszeméi.** Régi igazság, hogy a kerek föld szintén egyetlenleg nemzet se vetekedhetik „uri tempó” dolgában a magyarral. A magyart urnak teremtette az Isten; a magyar ember mindig és mindenütt — mint a közmondás tartja — még a pokolban is ur. Hát ha még nagyurnak született s pénze is van is hozzá, akkor csak ur igazán. Példa rá *Festetich György*, a keszthelyi gróf, az ország egyik leggazdagabb mágnesa, a ki *Karlsbadban* időzvé a mult évben, arra a tapasztalatra jött, hogy nemcsak a gyomor és májbajok gyógyításáról világhírű e furdóhely, hanem tyukszemvágójáról is. Van ugyanis *Karlsbadban* egy *Bari* nevű tyukszem faragó, ez az ember művészi tökélyvel operál s a tyukszem terén szerzett érdemeinek elismerésül fejedelmi kitüntelésekben is részesült. Műtermének falán dus aranykeretbe foglalva diszlenek néhai *Milán* szerb-király s a ma is élő *Koburg Ferdinánd* bolgár fejedelem rendjelei. *Festetich* gróf egy alkalommal szintén igénybe vette a fejedelmi tyukszemvágó művészi munkáját s anyyira megtetszett neki a mester, hogy azóta állandóan *Karlsbadból* Keszthelyre hozatja a nagyérdemű *Figarót* s miután végzett, ismét haza szállíttatja. Képzeltető, mennyibe kerül a keszthelyi grófnak ez az uri tempó. Ilyen luxust is kevés ember engedhet meg magának.

— **Villámcsapás áldozatai.** Besztercéről táviratozzák, hogy ott ma nagy zivatar vonult végig, a melynek folyamán a villám becsapott a *Schwarzenberg* kaszárnnyába s egy katonát életveszélyesen, egyet pedig súlyosan megütött.

— **Ujtás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, csa-

ládi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészes és pontos kivitel. Szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **50 képes levelezőlap.** egy remek albummal együtt 2 koronaért kapható Aradon *Porter Vilmosnál*. Ily előnyt csak egy oly áruház nyújthat, mely mindig azon van, hogy versenyképességét a közönségnek bemutassa.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Megszökött kaució-szedelgő.

(Szélhámos ügynök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 3.

Csütörtök óta a budapesti rendőrség újabb kaució-szedelgőt keres. A szélhámos azonban nyomtalanul eltűnt és nem valószínű, hogy a valódi nevét írta a bejelentő-lapra. Nem valószínű az sem, hogy kézre kerül, hiszen elődei, kevés kivétellel, mind kiszökhettek a büntetés elől Amerika szabadabb ege alá. De az ez egy bizonyos, hogy a mi népünk buta, szörnyűségesen buta. Hiába közlik le a lapok a kaució-szedelgések legkülönbébb eseteit, a kenyérre váró szegény ember felül a kaució-szedelgőt; elhiszi, hogy a ki 40—50 forint havi fizetést ígér neki, az jómódu ember lehet, odaadja gyakran egyetlen vagyonát, megtakarított pénzecskéjét és csak akkor veszi észre veszét, a mikor a „főnök ur” megszökött.

A legújabb eset ez:

Május huszonhatodikán egy németül beszélő, középkorú látszó ur költözött be a budapesti Kertész-utca 43-ik számú házba. Hónapos szobát bérelt és a kapu alá, meg a szobája ajtajára ezt a hangzatos címet írta ki:

„*Müller'sche Generalversammlung der Deutschen Union Verlagsanstalt.*“ A bejelentő-lapon azt vallotta, hogy *Steiner József* a neve, Budapesten született 1876-ban és előbb az *Andrássy-ut* 51-ik szám alatt lakott. Íróasztalt vitetett fel az „irodába”, maga mellé vett egy Székely nevű magyarul beszélő fiatal embert és vasárnap megkezdte üzleti tevékenységét.

Reggel kilenckor pontosan megjelent az irodában és lefeküdt a kényelmes dívánra. Adig pipálgatott, a mig megjelentek a felek. *Barabás Lajos* közvetítő ügynök, a ki a Kertész-utca 21-ik számú házban lakik és *Rohrer Károly* dohány-utcai helyszerző ügynök egyre szállították a kaució-szedelgőt. *Steiner* igen gyorsan végzett az emberekkel. Ha rögtön nem kapta meg a 200—300 forintos óvadékot, többé szóba sem állt a jelentkező egyénnel. De a ki átadta neki a pénzt, annak 40—50 forint havi fizetést ígért azzal, hogy a napokban Budapestre érkezik a berlini igazgató és akkor be is léphetnek.

A szélhámos gazember összesen négyezer koronát csalt ki a hiszékeny emberektől és fizetést csak az előszobában ülő szolgájának, *Iszlay Jánosnak* adott, persze annak is a tulajdon kauciójából.

A gazembernek csütörtök óta nyoma veszett. Másnap megjelent a kertész-utcai lakáson az előbbi háziasszonya és keservesen elpanaszolta, hogy *Steiner* ellopta a többi szobáinak minden ruháját és íróasztalt is csalt ki tőle.

A rendőri vizsgálat már a mult hét kedde óta folyik ez ügyben. A rendőrség *Steinert* az új bűnvádi perrendtartás értelmében nem tartóztathatta le mindjárt és most még a személy-

leírása is csak olyan hiányosan van meg, hogy aligha kerül kézre. *Steiner* pedig valószínűleg itt jár még Magyarországon. Sűrűn levelezett *Farkas Jánossal* Balassa-Gyarmaton és ez bizonyára tudja is, hogy mi az igazi neve *Steinernek*.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi dalegylet működő tagjait felkéri a titkár, hogy a holnap, kedden este tartandó dalpróbára lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyógyszerészek háboruja.** Elkeseredett harcot vívnak egymással *Zoltán Béla* és *Kovács Ernő* dr. fővárosi gyógyszerészek. Növelte az ellenségeskedést közöttük az a körülmény, hogy *Zoltán Béla* megkapta a „*József főherceg udvari szállítója*” címet. Dr. *Kovács Ernő* észrevette egy ízben, hogy *Zoltán Béla* a lapokban közzétett hirdetéseinél csak udvari szállítónak nevezi magát. E miatt aztán egy anonyim levélben feljelentette *Zoltán Bélát* az V. ker. rendőrkapitányságánál, mint elsőfoku iparhatóságnál jogtalan cimbitorlás miatt. A rendőrség ezen feljelentés következtében el is járt *Zoltán* ellen, aki azzal védekezett, hogy az állítólagos cimbitorlásnak ő nem az oka, mivel ő a feladott hirdetésében *József kir. herceg udvari szállítójának* nevezte magát és pedig teljes joggal. Hogy egyik lap technikai okokból megrövidítve közölte címét, arról ő nem tehet. A rendőrség, ezen védekezése dacára, elítélte jogtalan cimbitorlás miatt, de felebezésére a belügyminiszter felmentette. Ezen felmentő ítélet után nemsokára dr. *Kovács Ernő* több lapnak beküldötte a rendőrség marasztaló ítéletét. *Zoltán Béla*, mikor ezt megtudta, valamennyi lapnak levelet írt, amelyben a dr. *Kovács Ernő* által beküldött ítéletet valótlannak jelentette ki s megjegyezte, hogy ez aljas denunciació dr. *Kovács* részéről. Ezért a sértő kifejezésért dr. *Kovács Ernő* becsületsértés vétsége miatt panaszolta be ellenfelét: *Zoltán Bélát*. Ma tárgyalta ezt az ügyet Budapesten Császár büntető aljárásbíró. A tárgyaláson beigazolást nyert, hogy az anonyim levélben csakugyan dr. *Kovács Ernő* tette a feljelentést *Zoltán* ellen, s hogy dr. *Kovács* az elsőfoku iparhatóság marasztaló ítéletét nyilvánvaló megalázó szándékkal akkor küldötte be a lapoknak, mikor már tudomása volt arról, hogy a belügyminiszter felmentette *Zoltán* a tárgyaló bíró ez alapon, bár elismerte az aljas denunciació kifejezés sértő voltát, mégis tekintettel arra, hogy dr. *Kovács* tényleg denunciaciót akarta ellenfelét, felmentő ítéletet hozott. Ez ellen dr. *Kovács* jogi képviselője: dr. *Messinger Simon* felebezést jelentett be.

§ **Elsikkasztott okmánybélyeg.** A szeged polgári törvényszéknek egy elbocsájtott díjnoka állt ma a büntető törvényszék előtt sikkasztás és bélyeghamisítás vétségének elkövetésével vádolva. *Scheidl Ferenc* a vádlott neve, a kit az elmúlt év tavaszán bocsájtottak el a törvényszéktől. A díjnok leszedte a hivatalba érkezett okmányokról és beadványokról az új okmánybélyegeket s helyökre régi, elhasznált bélyeget ragasztott fel. Egyszer azonban rajta vesztett a bélyegnyaláson, a mikor is törvénykezre adták. A törvényszék a bélyegnyaló díjnokot nyolc havi fogházra ítélte el. Az elítélt enyhítésért, a közvádó súlyosbításért felebezett.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

— **A világi országos vásár,** mely f. hó 1. és 2-án tartatott, kedvező időjárás mellett folyt le. Csekély felhajtás volt marhában, leginkább a legelön vásároltak fiatal marhákat. Az iparosok is gyenge bevétellel távoztak, mert ilyenkor a népnél kevés a pénz.

— **Bécsi vágómarha vásár.** Távirat.) Felhajtás 5608 drb. Ebből 3205 magyar, 1008 gács, 895 német és 894 apró marha. A nagy felhajtás folytán árak 2 koronával olcsóbbak. Magyar 48—68. Gács 50—66. Német 50—76—80 100 kgrammonkint.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 3.

Déltőzsde. A buzaárakat nagy, a vételkedv jó. Hause irányzat mellett 49,000 métermázsa került forgalomba. 20—25 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanevek szilárdak. Időjárás forró.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	8.29—8.30
Buza októberre	6.97—6.88
Rozs októberre	6.06—6.07
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.52—5.53
Repce augusztusra	13.—13.01

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.23—8.24
Buza októberre	8.28—8.29
Rozs októberre	6.83—6.84
Zab októberre	6.02—6.03
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.45—5.46
Repce augusztusra	13.05—13.15

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	692.—
Leszámítolóbank részvény	436.—
Rima-Murányi vasmű részvény	493.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	666.—
Közuti vasút	562.—
Városi villamos vasút részvény	299.—

S z e s z ü z l e t.

— Június 3. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter w/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított mosliék: 12:80—13.— korona mmásánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 3.

Magyar aranyárjádék 40/o	117.85
Magyar koronajárjádék 40/o	93.05
Magyar arany 41/20/o	120.75
Magyar ezüst 41/20/o	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.85
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	174.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.—
Osztrák papírjádék	98.25
Osztrák járadék ezüst	97.80
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajárjádék	97.25
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	692.—
Osztrák hitelbank részvény	698.25
Osztrák-magyar államvasút	666.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márka	117.60
London	240.45
Páris	95.50

NAPIREND.

Június 4. Kedd. Róm. kath. naptár: Kerény püspök. — Protestáns naptár: Kerény püspök. — Görög-keleti naptár (június 22.): Baziliszka. — A nap két 3 óra 49 perckor, nyugszik 7 óra 34 perckor. — A hold két 9 óra 12 perckor, nyugszik 5 óra 32 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.7 milliméter, délután 2 órakor 759.8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 20.1, délután 2 órakor C° + 27.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 2, délután 2 órakor EK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában Csepegés.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok.

Szabadságsarok emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 5. Az aradi realiskola júniálisa (Csálai erdő.) — A waggongyári dalkör dalestélye (Kass-vendéglő.)

Június 6. Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsitulajdonosok ipartársulatának nyári mulatsága (Csálai erdő.)

Június 8. Az aradi ev. ref. egyház orgona-ünnepélye délután 5 1/2 órakor.

Június 9. Az aradi kereskedők körének tavaszi ünnepélye (Városliget.) — Az alföldi első gazdasági vasút részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.) — A II. kerületi jó-tékony-célú fillér-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.) — Az aradi székely asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 5 órakor (Vadember-vendéglő.)

Június 15. Az országos szállóoltványtelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósági terme.)

Június 22. Csanádvarmegye gazdaközönségének tanulatsága Mezőhegyesen (Kaszinó.)

Június 23. Az Aradi Nemzeti Szövetség közgyűlése.

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése.

REGENY-CSARNOK.

Dawison bankja.

— Bűntgyi regény. —

Írta: Trewmann József.

Fordította: Neveusi Jenő.

[23]

(Folytatás.)

Másnap már arról értesítette Quinlan a detektívet, hogy a gyanúsított fiatallembert megtalálta egy vén orgazda asszonynál, aki a betörőtől szokta olcsó pénzen megvásárolni a lopott holmikat.

A detektív gyorsan határozott. Csak a betörőt és egy jó revolvert vitt magával. Attól tartott, hogyha nagyobb erővel megy, a házban lakó gazemberek gyorsan értesítik és a keresett fiatal ember idejében megszökik.

Félóra múlva már a keleti városrész egyik háza előtt állottak; Rimler természetesen gondosan átlátta, hogy a betörő egy hasonló-szerű cimborájának nézte volna akárki.

Miután Quinlan bekopogtatott és megmondta kicsoda és barátjáért is jótállt, csakhamar bebocsátották.

Abban a percben, mikor beléptek egy kis szobába, egy oldalajtó hirtelen bezárult egy férfi mögött, aki éppen akkor hagyta el a szobát.

A vén orgazda-asszony utána kiáltott:

— Visszajöhetsz, Toller, csak Quinlan van itt egy régi ismerőssel!

Az oldalajtó erre újra kinyitott és Rimler a visszatérő fiatallembert, az álszakáll és kék szemű dacára, rögtön fölismerte Holmes régóta keresett utitársát.

Elérkezettnek látta a pillanatot, amely győzelemre vezetheti. Összeszedve minden testi és lelki erejét, hirtelen kirántotta revolverét és az ifjura szegezte!

— Föl a kézzel, Toller! Ön foglyom!

Alig hangzottak el azonban ezek a szavak, a megszólított fiatallembert egyetlen ugrással az ajtónál termett és villámgyorsan becsapta maga után. Rimler a menekülőre emelte fegyverét és szinte az ajtóhoz ugrott, hogy megakadályozza a menekülést.

Ebben a pillanatban visszahökken.

A kinyitott ajtó mögött egy oái alak állott előtte s revolverét a detektív mellének tartotta.

— Vissza, vagy lövök! kiáltotta.

Palmer Irma volt, aki saját testével fedezte a menekülő ifjut.

Mintha hirtelen villámütés érte volna a detektívet, állott meg a küszöbön. Ugyan meglepő és váratlan volt ez a látvány, hogy pillanatokig tartott, míg magához tért nagy meglepetéséből. Hirtelen lebecsátotta revolverét, aztán nyugodtan, de határozottan így szólt a pénztáros leányához, aki úgy állt ott, mint egy boszuálló angyal:

— Lépjön félre Palmer kisasszony! Atyjának gyilkosát kell letartóztatnom, ön pedig megakadályoz ebben!

A leány is lebecsátotta erre fegyverét, mire a detektív a menekülő után rohant, de hasztalan volt buzgalma, mert Toller eltűnt a szűk sikátorok között. Rimler átkutatta a szomszédházakat is, bevilágított az udvarok és házak zugaiba, de sehol sem találta. Boszusan fordult vissza:

— Ejh, letartóztatom a leányt! Tőle talán magyarázatát nyerhetem ennek a rejtelmes dolognak.

Mire visszatért a házba, eltűnt Irma is és a vén orgazda-asszonyt sem találta sehol.

A betörő, aki mindenütt segített neki a kutatásban, hirtelen megragadta a karját, miközben a fülebe sugta:

— Meneküljünk innen, mert végünk van!

— Miért? — kérdezte a detektív bámulva.

— Hallom cimboráim ismeretes jelét. Ha itt érnek bennünket, fölkoncolnak!

Azzal már vonszolta is magával a bámuló

detektívet. Az utcák és sikátorok tarka tömkelegén keresztül végre nagyobb utcára értek.

— Most már mentve vagyunk! — szölt a kiszabadult feyenc.

A rendőrségi épület előtt elbucszott a detektívtől.

— Uram, én holnap elutazom családomhoz, hogy új életet kezdjek. Ugy sem volna itt többé maradásom, mert az árulót halállal büntetik cimboráim. Én pedig azzá lettem. De szívesen tettem önnek szolgálatot.

A detektív szívélyes közszerítással vált el a megjavult rabtól.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Június 3. —

Fehér Kereszt szálloda. Ruttkay Károly ezredes Szeged. — Szabó Lajos körjegyző Brád. — Kelecsényi Ferenc jegyző Világos. — Kaufman Ottó igazgató Budapest. — Gyurkovits Lajos utazó Budapest. — Reusman Károly utazó Budapest. — Krausz Károly utazó Budapest. — Sauter Henrik utazó Bécs. — Brück Miksa utazó Budapest. — Singer Samu utazó Bécs. — Bloch Salamon utazó Eperjes. — Roth Mór utazó Budapest.

Vass Szálloda. Beosze Gyula honvédezedes Lugos. — Kunc Frigyes ezredes Versce. — Nagy Győző ezredes Szeged. — Szilasy Károly alhadbiztos Szeged. — Szilasy Ödön őrnagy Szeged. — Haber János százados Lugos. — Raics Károly százados Szeged. — Fabricius Viktor alezredes Lugos. — Margianu Gyula őrnagy Lugos. — Parupka Károly százados Lugos. — Rasky László főhadnagy Szeged. — Arányi Dániel utazó Budapest. — Arcosi Aurél jegyző Krokna. — Kohn Leopold utazó Bécs. — Pollák Manó hírlapíró Budapest. — Eisenhoffer Emil utazó Bécs. — Rozgi Lipót hivatalnok Budapest. — Baron Mór utazó Budapest. — Fuch Vilmos utazó Bécs. — Gros Dávid utazó Bécs. — Moser Miksa utazó Berlin. — Baum Oszkár hivatalnok Budapest. — Veisz Jakab utazó Bécs. — Reich Mór utazó Bécs. — Ullman József utazó Bécs. — Ertl János utazó Bécs. — Szmonosits Vilmos orvos Keresztúr. — Freiberg Adolf utazó Bécs. — Fellner Gyula utazó Bécs. — Janku János birtokos Kecskemét. — Tehel N. utazó Budapest. — Krausz Miksa utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszlóról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsing délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 5.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Aradi nyári szinkör.

Kedden, 1901. évi június hó 4-én:

A titkos rendőr.

Bohózat 3 felvonásban. Írta: Antony Mars. Fordította: Heltai Jenő.

S Z E M É L Y E K:

Richard . . . Polgár S.	San Galetto . . . Szőke S.
Cyprienne . . . Menszáros M.	Mazurka . . . Tomcsányi R.
Pitoisel . . . Fenyéri Mór.	Pidoux . . . Szadai F.
Alice, neje . . . Komlósy I.	Borniche . . . Nemes S.
De Margency Palágyi L.	Cordesco . . . Mezel Péter.
Des Gattieres László Gy.	A portás . . . Cakó Vilmos.

Kezdete 8 órakor.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlatt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészt saját tenyészdében termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Célom, hogy mérsékelt árain és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítsem. 58

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtozás.

MEGYEI ÉS VÁROSI TELEFON 248. SZÁM.

Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság
Aradon.

Hirdetmény.

F. é. május hó 29-én tartott rendkívüli közgyűlésünk határozata értelmében a „Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság Aradon“ kötelezi magát az alapítandó vasárugyár részvénytársaság Sopron—Grác czég részvényeiből 870.000 kor. esetleg 900.000 korona névérték erejéig egyenként 500 korona névértékű részvény átvételére, mi mellett eddigi részvényeseinknek ezek jegyzésére elővételi jog biztosítottatik.

Azon részvényeseink, kik elővételi jogukkal élni kívánnak, sziveskedjenek a részvény-jegyzést f. é. június hó 14-ig bezárólag Aradon az alólírott igazgatóságnál, vagy Bécsben a Schoeller & Co. bankháznál eszközölni.

A Weitzer János gép-,
waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság
igazgatósága.

786

213—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir város gazdasági széke a Mittelman-féle gyártelep épületei egyrésznének és a gyár udvarán levő kőburkolat eladása iránt folyó év június hó 10-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. A csirázató épületre 1905 kor. 76 fill. 2. A nagyszén raktár és kovács műhelyre 897 kor. 60 fill. 3. A moslák szárító épületre 2535 kor. 28 fill. 4. A csirázató épületre 1210 kor. 20 fill. 5. A nagy kéményre 1642 kor. 20 fill. 6. A szerszám kamara 288 kor. 7. Az udvaron levő kőburkolatra 1500 kor. Összesen 9979 korona 04 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi május hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyítiszta és zsírintes készítmény a . . . . .

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisméjta a ránczokat és himióhelyeket, még koros egyéneknek is idebájos arczzint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a melettságu m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczziv 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25-én.

Főnyeremény
30.000 korona értékű.

Concordia sorsjegyek
á 1 korona.

Ajánlja:
Az Aradi ipar- és népbank és
Wallfisch Ármin
ARADON.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.

Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 124

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 665

968—1901. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m.-radnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zachariás Fleischer Margit és társa végrehajthatónak, Roth Nándorné Quilla Laura végrehajtást szenvedő elleni 3600 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében (a m.-radnai kir. járásbíró) területén lévő, Györök községben fekvő, a györöki 781. sz. tjkvben A + 1., 2. sz. (188., 189.) hrsz. belsőség és utána járó legelő-illetőségre az árverést 3496 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi július hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Györök községházánál megtartandó nyilvános

árverésen megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak az ingatlanok becsárának
10%-át vagyis 349 kor. 60 fillért
készpénzben, vagy az 1881. LX.
törv.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1901. évi április
hó 18-ik napján.

A m.-radnai kir. járásbíró
mint tkvi hatóság.

Polgár,
kir. aljbíró.

789

12282—1901.

Hirdetmény.

Az 1901. évre való érvényesül
szerkesztett tőkekamat adó kive-
tési lajstrom folyó évi június 3-án
kezdődő 8 napra azzal tétetik a
városi adóügyi osztály 1. számú
helyiségében közszemlére, hogy
azt az érdekeltek betekinthetvén,
esetleges kifogásaikat a közigaz-
gatási bizottsághoz címzett feleb-
bezésben előterjeszthessék és pe-
dig azok, akik ez adónemmel már
előzőleg is megróva voltak, a köz-
szemlére tételtől, azok pedig, akik
ez adónemmel ezuttal először ro-
vattak meg, az adónemnek köny-
vecskéjükben való előírásától szá-
mitott 15 nap alatt.

Arad sz. kir. város tanácsától
1901. évi június hó 1-én.

A városi tanács.

Városi és megyei telefon 387.

Braun N. A.

festék, kence és fénymázraktárai 754

Aradon, József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánlja saját gyártmányu, kitünő
olajfestékeit és fénymázait a legolcsóbb áron.

Készítője és főelárusítója a

Braun N. A. féle amerikai villámpadlózománcznak.

Ezen padozat és butorfénymáz szagtalan, azonnal szárad és
hideg vízzel felmosható annélkül, hogy tükörszerű fényből veszi-
tene. Egy kigrmot tartalmazó üveg csak 90 kr.

Raktáron tart minden más kül- és belföldi fénymázakat is.

Vidéki rendelések postafordultával.

Csomagolás díjtalanul.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
árúháza.

Dus választék

női-ruhák (Homspans) divatos szabás
30 koronától feljebb.

Selyem-blousok és Joupponok
legujabb kivitelben. 131

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238

STERNA

Aradi nyomdarszvénytársaság könyvnyomdája